

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SONDAGEN DEN 22 FEBRUARI 1914.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.

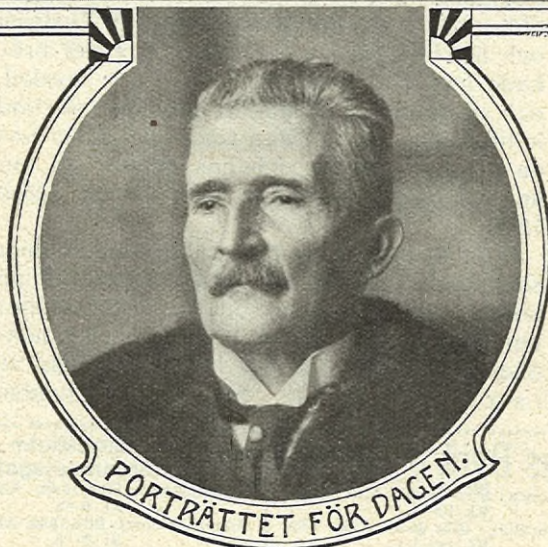
BITR. REDAKTOR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WAGNER.

Pelle Ekström 70 år.

Pelle Ekström och hans akademikamrater: En unik gruppbild af Modellskolans elever 1869-70. 1. Severin Nilsson. 2. Axel Kulle. 3. C. G. Hellqvist. 4. Petersén.

LÄND AR ICKE BLOTT DEN långa ön med de talrika badgästerna och turisterna sommartiden, som återvända med stärkta krafter och som fro sig efter några månaders vistelse där känna ön fullständigt, fastän de icke göra det; ön med det solmättade Alfvaret, där man andas lättare och friare än annorstädes i vårt land; med de praktfulla ekskogarna, där murgrönan kransar stammarna; ön med sina talrika fornminnen och grandiosa historia. Det är också ön med det unga hjärtats trånga fän-

5. A. Nordling. 6. J. Kronberg. 7. Per Ekström. 8. Oskar Törnå. 9. Jakob Kulle. 10. Alex. Carlson. 11. Anders Montan. 12. Borg. 13. Gustaf E. Fischer.

gelse, då den ligger i dvala, snötäckt och död under vintermånaderna, då veckorna äro långa som år, då "fåken" yr och gör alla vägar ofarbara och då spiselröken knappt en gång om dagen från de fattigas kojor sliger upp mot snöluften. Då spinna's underliga tankar under kojans låga tak, i den inbyggda bondgården, då fumlar man med Amerika-bref och oceanångarebiljetter; det unga hjärtat längtar ut i stora världen, och en vacker dag frampå vårsidan, när snön smälter i solen och lärkan sjunger öfver tegarna, står den unge mannen på sundångaren och

ser det långa landet blifva allt mindre och lägre för att slutligen försvinna i fjärran. Han tänker endast på framtiden och alla dess möjligheter, och hans enda mål är väl att kunna samla så mycket pengar, att han kan komma hem och köpa egen gård i fädernebyn.

Såga hvad man vill, emigrationen har för Öland varit nära nog nödvändig, dels för den stora fattigdomens skull hos småfolket, såväl som den ringa företagsamheten hos de andra, och den har betydligt mycket för upplysning och fostran. Medan de på östra kusten boende ännu äro primitiva, okonstlade och naturliga, finner man på den västra en yllig fernissa, som icke enbart är tilltalande. Ölänningen däremot som varit ute och sett sig omkring i världen och pröfvat lifvet på andra kontinenter, han hjälper upp ekonomin hos de hemmavarande, så att slugan kan pusas upp och nya redskap inköpas, han inför nya metoder i jordbruk och annat, han låter en yngre broder eller syster komma ut och få pli på sig, och då han slutligen med en samlad förmögenhet återvänder till fädernebyn, är det för att öfvertaga den gamla gården eller köpa en helt enkelt och han blir där en kulturens budbärare, hvars betydelse icke får underskattas.

Så ungefär har lifvet gestaltat sig för många tusen ölänningar och nästan liknande med konstnären bland dem, Per Ekström, solmålaren, som nu den 23 februari fyller 70 år. Ett trånande ungdomslif på östra kusten, där Östersjön lockar och föder resetankar; så bär det ut i världen och snart in i Röda rummet; därpå de franska kampären — utlandsvistelsen, som verkar så välgörande på oss svenskar, det svider visserligen ibland in i hjärteroten, men den gör oss till karlar och lär oss veta huf och låter oss få en annan syn på lifvet än slugsittarens —; slutligen börjar det ljusna efter strid och försaker, han återvänder till Sverige och fäderneön, där han blir välbesutten villaägare samt har en gård i fädernebyn och ett par ateljéer och barn och blomma. Ännu ung till sinnet som en fjugoåring, kan han där prisa den hjärtats oro, som dref honom ut i världen.

Per Ekström är alltså ett barn af Ölands östra kust. Den östra kusten, ja, om den skulle kunna skrivas böcker! Det är den öde heden vid hafsstranden, där i varma sommardagar molnbankarna ute på Östersjön torna ihop sig som fantastiska alpjättar, där intet träd afbryter horisontens räta linje, ute på det stora, fria Alfvaret, där byarna ligga instängda, inslumlade som vore de ett par hundra år tillbaka i tiden, där man ännu hoppas att Herren skall välsigna stranden

Per Ekström vid staffliet.

med ett skeppsbrott, där det i socknarna knappt finns en enda nykterist mer än prästen och där det ännu härskar en primitiv rättsåskådning, i hvars code det inte är förbjudet att fälla någon af kungens hjortar. Allt detta och mycket mer finns utefter östra kusten och förmedlaren är den stora, breda landsvägen, som följer den från norr till söder. Jag känner den och har kuskat fram där i alla väder, i solsken och regn, i blåst och snö. Bäst minns jag en vinternatt med snöstorm, då släden vältre tre gånger på milen i drifvorna, då man icke ser handen för sig för de fallande flingorna och då alla världens pälsar icke förmå skydda mot kölden och blåsten. Hur skönt är det icke då att vid 6-tiden på morgonen i mörkret komma in i den varma kammaren på Triberga gästgifvaregård, där dötlrarna redan slamra med kastrullerna för att, medan den rara gästgifvaremor ligger i sängen bredvid och konverserar med resenären, värma upp lifsandarna och dricka kaffekask med den heder smannen gästgifvaren!

I denna trakt, i Segerstads by, är alltså Per Ekström född den 23 februari 1844. Föräldrarna voro handlanden Gustaf Ekström och Kristina Nilsson. Redan i hemmet bråkade han med planscher och ritade mycket, och då intet annat hjälpte, blef han skickad in till Kalmar för att lära sig en del saker hos en magister Ström, och hos dennes fru tog han lektioner i teckning. Det var på våren 1865.

Från Kalmar fick han rekommendationer samt reste upp till Stockholm samma år på hösten, och genom att uppvisa de teckningar han gjort hos fru Ström, kom han in i Konstakademien 1866 och där kamperade han nu i sex år, eller till 1872. Samtidigt med honom

i akademien var bl. a. professor Julius Kronberg och i dennes ägo finnes ännu ett sällsynt fotografi, den å föregående sidan återgifna grupp bilden af akademieleverna från denna tid och af hvilken det framgår, att Ekström redan då var en ung och skön Don Juan.

Det var nu Per Ekström hamnade i Röda rummet. En dag strax före fransk-tyska krigets utbrott 1870 hade han sammanträffat med August Strindberg. Det var bildhuggaren Nyström, som presenterade dem för hvarandra, och under fem års tid voro de nu tillsammans i Röda rummet och annorstädes.

Karl XV hade emellertid börjat fatta intresse för den unge akademielev och hjälpte honom. Kommen en höst från Öland, visade han kungen en skiss, en dimmig midsommarafton på ön, hvilken sedan målades på kungens beställning och inköptes af honom. Denna "Aftonstämning" hänger nu i riksdagshuset, men är betitlad "Höstlandskap i aftonstämning"!

På våren 1872 var Ekström uppkallad till konungen, som frågade hvar han ville resa. Jämte rekommendation till kammarherre Holst och ett understöd af 400 kr. drog Ekström så till Norge. Där satt han en dag frampå hösten vid Rukanforsen nära Lillehammer och spelade schack med en norsk storbonde. Spelet ville icke lyckas för honom och bonden utropade:

"De må akte Deres Konge, så det icke går ham som den svenske Karl!"

"Hur är det med honom då?" frågade E. "Ved de ikke det da, ved de ikke, att han dog for nogle dager siden?"

Partiet blef afbrutet och dagen därpå återvände Ekström till Stockholm. Han sörjde kungen uppriktigt och samma dag denne begrofs, medan kanonerna dundrade och kyrkklockorna ringde, målade Strindberg och Ekström ute på Djurgården. "Vi lyckte det var så sorgligt och ville inte gå därinne i stan", säger han på tal därom.

Några år senare uppsatte akademien som prisämne "Ekar i sommargrönska", men som E. allid haft svårt för att måla grönt, målade han den i vinter, gick ut på Djurgården och tog några skisser, frös duktigt, ty han hade tunna skor, men det gick ändå och 1875 vann han den kungliga medaljen. Sedan tafan sålts, ville han ut till konstnärernas nya vallfartsort, Paris. Kammarherre af Burén hopsamlade en summa och så bär det ut till Frankrike 1876 för att se och lära. Redan i Châlons fick han den känsla för ljusslämningen, som sedan skulle bli så afgörande i hans produktion, och clair-obscuren i ögat besitter han ännu i dag.

Segerstad på Öland, Per Ekströms födelseort.

Per Ekströms ateljé i Segerstad.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 9.—
Halft år.....	> 3.50	Halft år.....	> 4.50
Kvartal.....	> 1.75	Kvartal.....	> 2.25
Månad.....	> 0.75	Månad.....	> 0.90

Iduns Byrå o. Expedition, Mästersamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1	Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
25 öre efter text.	Utländska annonser:
30 öre å textside.	30 öre efter text. 35 öre
20% förhöjning för särsk. begärd plats.	å textside. 20% förh. för särsk. begärd plats.

Kamraterna i Paris mottogo honom vänligt; han slog sig ned i Montmartre, där äfven Skånberg hade ateljé; om kvällarna träffades man på Gamla Hörnan i hörnet af Boulevard Clichy och Rue des Martyres eller det närbelägna Café de l'Hermitage, i dagligt tal kalladt Eremitaget, och någon gång blef det en middag på Régence, men eljes var det att lefva enligt Stockholmstraditionerna. "Välvärdad i sin enkla klädsel, som han förgyllde upp med granna halsdukar, ofla förfärdigade af bitar af blommigt möbelyg. Lefde då kassan var läns af sockerbitar och fann lifvet ljft att lefva, om ej för annat så för att se

"hur det skulle gå", skrifver Georg Pauli om honom i sin intressanta bok "Konstmärlif och om konst".

Ekström målade snart skissigt och bredt; redan några år förut hade en kritiker förklarar honom för fullt originell, med kraftig och glänsande färg, men på otroligt kort tid hade han i Paris lefvat sig in i impressionismens valörer och fick de ljusdagar och den stämning öfver sina dukar, som utgöra dess förnämsta ljusning.

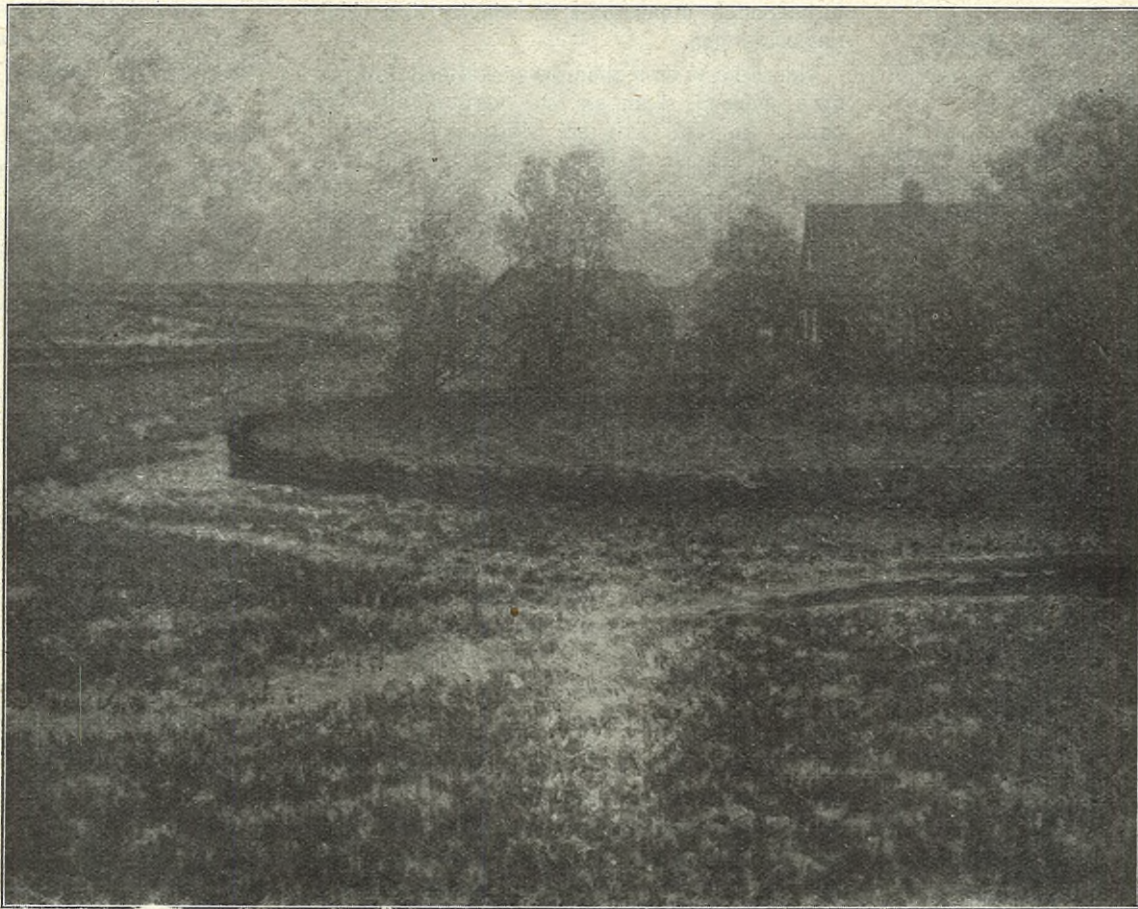
I Marly-le-Roi bodde han i oktober 1876, då kamraten från Röda-rumsperioden August Strindberg en dag helt plötsligt kommer dit på besök. Denne var ute för att se på den nya konsten, om impressionisterna hade rätt och om den franska naturen var ljusare än den tyska. Han var betydligt desillusionerad öfver hvad han fått se inne i Paris, det var vissa mästare, som inte föllo honom i smaken, såsom Corot, Daubigny, Fontainebleuskolan med ett ord.

Han tyckte inte de voro så märkvärdiga som han trott.

"Du har varit här för litet, man behöver vänja sig," sade Ekström saktmodigt.

"Ja, man kan vänja sig vid det dåliga också," svarade Strindberg slagfärdigt.

Ären gingo, men franska brydde Ekström sig ej om att lära, och fastän han ej gick i kottorigångor, var han afhållen som få och med på festen för Hasselberg, då denne slog igenom med Snöklockan, och för många andra. 1882 drog han emellertid på allvar ut på landsbygden; han hade fått magkatarr och måste repa sig och så bar det i väg 1882 upp till Normandie, till Carolles i La Manche, en liten by vid kusten, där han i hela fyra år lefde de franska böndernas enkla lif, lefde ensam och isolerad sommar och vinter, en gång solo i ett "stängdt" hotell nere vid hafvet samt en bit från byn. Betalade ibland vivret med att måla landskap på dörrarna i värdshuset, för ibland in till Paris och sålde tafloer och fick pengar och vid återkomsten trakterade han värdshuset

"Efter oväder"; oljemålning af Per Ekström å den pågående utställningen.

gäster öfver lag på kaffe och konjak. Och då han icke läste, Holberg, Shakespeare, Rydberg och andra, arbetade han duktigt och alltid ute som en sann friluftsmålare.

På världsutställningen 1889 gjorde Ekström sitt stora slag, han utställde Soleffekt öfver Seine, Solnedgång, Soluppgång, Öfversvämning, Sol i dimma och Soleffekt öfver vatten samt tog tredje klass medalj. De unga hade segrat öfver hela linjen, efter utställningen började återvandringen till hemlandet, som nu var moget att mottaga den nya konsten, och i Göteborg fanns Pontus Fürstenberg!

Ekström fick också hemlängtan och vände åter till Oland, som han ej sett sedan han drog ut, och från 1890 har han varit ständigt bosatt i hemlandet. På den stora Göteborgsutställningen 1891 exponerade han ett halft dussin tafloer, hvilka enhälligt betecknades såsom utställningens främsta succés och hade därmed befäst sin plats såsom en af föregångsmännen här i landet för det nya franska landskapsmåleriet. Sedan blef han Göteborgare i många år ända tills han ingick den kompromiss, som kallas äktenskapet och bosatte sig i Parfille, och under tiden knep han guldmedalj i München 1895 och en medalj på världsutställningen i Paris 1900. Hvarpå hembygdskänslan tog ut sin rätt och han 1910 för alltid bosatte sig på fäderneön.

Där vid Strandvägen i Borgholm bor han i en präktig hvit villa, med ett härligt läge infill den snåriga ekskog, som sträcker sig mellan Kalmarsund och västra landborgen eller Höjden, som den där kallas. Ett idealiskt hem har solmålaren där beredt sig och omgifven af sin älskvärda familj har han återfunnit sig själf, sedan han kom hem efter vandringsåren. Går man in i ateljén, trängas där färdiga dukar och skisser, alla med samma soliga kynne öfver sig. Utom denna stora byggnad har han äfven en primitiv ateljé nere vid Sundet — en gammal fiskarbod —, där han älskar att dväljas när solen går ned öfver land och haf. Stadens utkan-

ter äro ju också som skapade för målare och författare — på vintern. Då härskar där ett lugn och en frid, som sällan störes, inga främlingar, inga uppskakande dramer utom hafvets lifliga opera: höststormarne och sydvästen som vräker på, snöstormarna och vintern då sundet ligger hvitt och fruset och oändligt och då ingen ångare skymtar under månader. Då händer det att Pelle på kvällskvisten stegar öfver till hotellet, där den lilla stadens enda, högt lysande klubb har sina sammankomster, visserligen icke i stil med den på Gamla Hörnan eller Eremitaget, men där härskar en småstads gemylliga borgerliga

lif och där finnas både starka karlar och priffspelare och ordensvisan dyrkas flitigt.

Då sommaren kommer och med den badgästerna, vänder emellertid Pelle staden ryggen och slår sig ned i fädernebyn Segerstad, där han har både gård och ett par ateljéer samt hela det stora, fria, sexmilade södra Alfvaret framför sig att trampa på. Per Ekström är nämligen ännu friluftsmålare från gamla dagar, som gör sina bästa saker utomhus, med den stora, fria horisonten framför sig.

Ung till sinnet som i 20-30-årsåldern ännu vid 70 år, arbetar han ännu rastlöst och säljer, och i olika nationalgallerier är han representerad med åtskilliga saker. Och huru många hem finnes det icke inom våra landamären, där det hänger en Per Ekström på väggen?

Just nu har han i Konstföreningen i Stockholm en utställning af sina senaste verk, utmärkta af samma fina naturkänsla och samma mjuka solgenomlysta färg som tillföre.

Per Ekströms förljans är att han vågat experimentera med ljuseffekterna, anlingen han målar en fransk Morgonbelysning eller Det ljusnar i skyn från Oland. Han har lärt af att se på och älska solen, värmekällan, glädjespridaren för onda och goda, rättfärdiga och orättfärdiga. Den lyser i Alfvarets ökenstillhet, mellan de ljusa molnmassorna ute på Osternsön och förgyller fönstret i fattigmannens koja utefter vägen, anlingen det är en af östkustens praktfulla soluppgångar eller den vemodfulla kvällsolen öfver Kalmarsund. Äfven om konstnären icke helt kommit bort från de franska gråblå tonerna, har han dock fått mera färg in i sina dukar och dessa färger har han hämtat från Oland. Mannen, som från den kala östkusten hamnade i Isle de Frances yppiga trädgårdsklimat, blef dock alltså ej mera rusig än att han ihågkom sina nakna hedar och träsk; han bevarade i minnet de landskap och syner han varit bekant med alltsedan de tidiga barnaåren och genom dem skapade han sin storhet.

WILLIAM ANDERSON.

KLÄDNINGAR

till Kr. 3.50 per styck är väl billigt? Sänd Eder nerfläckade och oanvändbara klädning för kemisk tvätt och präsning till Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet.

Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:

Finare Post-, Skrif-, Kople- och Tryckpapper

samt kartong.

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Motionsfloden på Iduns bord.

AMNET FÖR DEN ANDRA I RADEN af Iduns månatliga pristäflingar under detta år var som bekant "Min första motion".

Redaktionen afsåg med detta val af ämne icke blott att ge anledning till en god och prisvärd artikel utan ock att få fram de samhälleliga önskemål, som ligga kvinnorna närmast om hjärtat. Och i den mån, som en sådan täflan är representativ, kan också sägas, att detta mål är uppnådt. Mellan 30 och 40 täflingskrifter ha inkommit, och de önskemål, som där framföras, äro af det mest skiffande slag, både förutsedda och oförutsedda.

Efter företagen granskning af samtliga täflingsmanuskript har det utfästa priset Ett hundra kronor tillerkänts signaturen Jure Suffragii Præditus, G. H. Landahl, som inlämnat en motion "angående kvinnans jämställande med mannen i skyldigheter mot fäderneslandet".

Våra läsare, som ta del af det prisbelönade aktstycket, skola lika litet som prisnämnden kunna undgå att endels göra sina reservationer mot den motivering, hvarpå motionären stöder sitt yrkande att kvinnorna böra användas i försvarstjänst på de poster, där hennes begåfning och krafter lämpligast skulle placera henne.

Vid framhållandet af den orättvisa fördelningen i skyldigheter mellan könen som kommer att träda bjärfare i dagen, så snart kvinnorna fått medborgarrätt, utelämnar som synes motionären fullkomligt kvinnans modersplikt, som dock för henne ute i förvärfslivet utgör ett betydligt större och svåröfverkomligare hinder än hvad värnpliktsiden är det för den unge mannen. Utan att ta detta förhållande i betraktande kan man ju inte med någon rättvisa uppställa männens och kvinnornas skyldigheter mot hvarandra.

Men sedan denna reservation gjorts är man fullt ense med motionären om att, för så vidt ett värnpliktsår skall införas för kvinnorna som för männen, deras utbildning icke bör enbart gå ut på inlärandet af husmoderliga sysslor, utan bör i någon mån ställas i samband med försvarsväsendet. Har man helt och hållet uppgifvit den vackra drömmen att kvinnan bör hållas i hemmet, är tankeexperimentet att äfven finna användning för hennes krafter inom krigshushållet icke alldeles omöjligt. Detaljerna i motionärens löst framkastade förslag kunna och behöfva kritiseras, men så mycket är säkert att förslaget om den kvinnliga värnplikten i såväl kvinnornas som männens ögon skulle få ett helt annat levande intresse, så snart det toge gestalten af något annat och mer än en jättelik obligatorisk hushållsskola.

Uppslaget har motionären antagligen erhållit från Frankrike, där det framställt af en patriotisk medborgarinna och upptagits med sympati af presidenten, liksom med entusiasm af många kvinnor.

Men vi låta motionären tala sin egen sak och öfvergå till en liten öfersikt af hvad den öfriga motionsfloden fört med sig.

Flera motioner syssla med den ogiffa moderns ställning. En motionär önskar en sådan lagändring att ogiff moder må med ed bekräfta mannens faderskap, ett par andra föreslå skärpning af mannens försörjningsplikt gentemot barn, födda utom äktenskapet. En motionär yrkar på ändring af lag, som tillåter att barn döpas i okända föräldrars namn.

Vi ha till och med i detta sammanhang fått mottaga en novellistisk framställning, som skildrar två halvesyskons böjelse för hvarandra och den stora sorg, som drabbar dem och fadern, då rätta

förhållandet uppenbaras tio minuter före eklateringsmiddagen.

Vidare ha vi en motion om afskaffandet af mannens målsmanskap, en om "vård af alla rikets barn", en om kvinnans förberedelse till moderskap och en om obligatorisk barnuppfostringshjälp från o. m. sjätte barnet. Tvenne motioner önska reformering af skolväsendet, två förbättrade yrkesskolor för manlig och kvinnlig ungdom. Utom den prisbelönta motionen förekommer ännu två som yrka på kvinnlig värnplikt, som dock endast skulle bestå i utbildning för husmoderskallet.

Två motionärer vilja afskaffa såväl den reglementerade prostitutionen som prostitutionen i allmänhet.

En revolutionär motionär önskar ändring från kommunalstyrelse till centralstyrelse, en annan motionerar om afhjälpan af bostadsnöden, en om totalt spritförbud, en om bättre villkor för stafare, en om utsträckt söndagshvila för järnvägs-, post- och telegrafstjänstemän, en om kontroll af vivisektionen, en om kraftigare djurskydd. En mera ekonomiskt anlagd motionär vill med tanke på nobelprisen ha förbud mot att donerade medel utöfver ett visst belopp föras ut ur landet, en annan vill ha strängare kontroll öfver förvaltningen af stärbhusmedel. En motionär vill "inskränka af yttrandefriheten i vår press i hvad mån den är till skada för vårt folk och land, inskränka af friheten att publicera tryckta bilder och förbud för offentliga dansställningar"! Och slutligen yrkar en motionär på prygelstraffets återinförande och beledsagar sitt yrkande med en mycket kraftig motivering.

I allmänhet kan om dessa täflingskrifter sägas att författarna gjort sig ganska ringa möda att ge åt motionen en korrekt form, något som också för åtminstone ett par stängt möjliga utsikter till pris.

Här nedan följer den prisbelönta

"Min första motion."

Om jag vore en i riksdagen invald kvinna, skulle min första motion erhålla ungefär följande lydelse:

TILL RIKSDAGENS FÖRSTA OCH ANDRA KAMMARE.

ÖRDSAMT VAGAR JAG HÄR med hemställa, att Riksdagen behagade besluta ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan såväl om utarbetande af förslag till lag angående kvinnans jämställande med mannen i skyldigheter mot fäderneslandet som också att detta förslag med erforderliga utredningar måtte utan alla onödiga dröjsmål utarbetas och Riksdagen föreläggas.

Kvinnan har efter årtal af ansträngningar kommit i åtnjutande af samma medborgerliga rättigheter som mannen: hon sitter sida vid sida med landets forna ensamhärskare å riksdagsbänken, hon kan när som helst kallas att intaga plats vid konungens rådsbord och är likaberättigad med mannen när det gäller de flesta tjänster och ämbeten. Kvinnans intelligens och erfarenhet ha ändligen kommit till sin rätt. Hennes ekonomiska offer till kommun och fädernesland ställas icke enbart till det andra könets förfogande, hennes röst får ändligen varnande eller väckande — allt efter behof — göra sig hörd, och på hennes omdöme, på hennes röst kan efter detta mångt viktigt beslutsfattande eller tillbakavisande bero. Kvin-

nan har i detta afseende ändligen skeft rättvisa, en rättvisa, som förvisso skall blifva vårt land till gagn.

Men i ett afseende äro ännu män och kvinnor olika loftade. Blott i rättigheter gå de hand i hand; i skyldigheter icke så. När t. ex. krigsropet ljuder, när ovän hotar vårt land eller när vår ära så fordrar, då är det mannens plikt att draga i fält, att offra sin framtid, sin familj, sin hälsa, ja, sitt lif för frihetens och ärans bevarande. Men kvinnan sitter hemma. — Och för att i farans stund vara beredd till rikets försvar nödgas mannen redan nu på långa tider lämna sin tjänst, lämna sina studier eller sitt arbete för det egna och de käras uppehälle. Han nödgas i oändligt många fall försaka en fördelaktig anställning och t. o. m. att lämna en redan innehafd plats blott för fullgörandet af sin plikt.

Men vi kvinnor äro från allt sådant. Ja, i stället för att försaka och offra något, draga vi nytta af mannens plikter mot sitt — och vårt land. Ty de tjänster eller anställningar, som den unge mannen för sin värnplikts skull ej kunnat mottaga eller innehafva, de tillfalla enligt nödvändighetens lag oss kvinnor. Och det försprång vi få genom hans pliktenliga afbrott i studierna, kanske han aldrig kan laga igen. Striden för brödet, kampen för det bästa möjliga af lifvet är ojämn, och den absoluta rättvisan mellan könen har ingalunda minskats genom vår nyvunna rösträtt.

Det är den rådande orättvisan härutinnan liksom i alla de fall, där mannens större fysiska kraft och otvivelaktigt öfverlägsna kallblodighet ställer honom på tillvarons farligaste poster, jag med min motion har velat så långt sig göra låter få aflägsnad. Ty såsom en representant för Sveriges kvinnor vill jag icke endast ha f v a rättvisa; jag vill också i fullt mått g i f v a.

Huru den ifrågavarande orättvisan lämpligast skall kunna utjännas, torde icke vara en persons uppgift att utreda. Ty svårigheterna, hvilka ju till en mycket afsevärd del äro ett naturens verk, äro så många, och sakkännenheten som tarivas så oerhörd stor, att det mest framstående vi äga af erfarenhet och verklig klokskap, torde behövas för denna frågas beredande.

Jag tillåter mig därför blott vördsamt framhålla några synpunkter, hvilka tyckas mig värda ett närmare beaktande.

Inom vår armé och flotta användes ännu ett stort antal sjukvårdare. Tag bort dessa och använd i deras ställe värnepliktiga kvinnor! — Dessa äga visserligen icke mannens styrka att från stridsplatsen bära de sårade, men beordra då ett något större antal kvinnor därtill! — Mannen behöfs bättre på annat håll, och vi både kunna och vilja; vår numerär räcker dessutom till.

Mången manlig kraft förbrukas nu å lägerplatserna, fästningarna och flottans olika afdelningar vid mathållningen, renhållningen o. d. — Skulle icke kvinnan långt bättre än han kunna fullgöra arbetet med detta? — Och den myckenhet af skrifgöromål, som förekommer, skulle icke den med samma fördel kunna fullgöras af kvinnorna?

Stora summor nödgas staten årligen utgifva för beklädnad af de värnpliktiga, för sängkläder och linne m. m. — Hvarför skulle icke staten i stället kunna låta upprätta spinnerier, väfverier, skradderier och sadelmakerier m. m. samt befolka dessa med värne-

För hudens vård och ansiktets skönhet

CRÈME SIMON J. SIMON, PARIS.

Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

K. ANDERSON

Förlofningsringar.

Extra nya modeller.
Praktikatalog, ringmått gratis.
KUNGL. HOFJUVELERARE.

JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 19-21

pliktiga kvinnor? — Arbetet blefve minst lika godt, blefve därtill billigare, och de belopp, som ännu för dithörande effekter gå till utlandet, stannade inom riket.

Kronan är dess bättre ägare till ett afsevärdt antal större och mindre jordagods. Dessa äro nu samt- och synnerligen utarrenderade för jämförelsevis låga pris. Mig synes, som om staten skulle själf kunna taga hand om de något så när välbelägna af dessa, låta värnepliktiga kvinnor samt för krigstjänst mindre lämpliga värnepliktiga män förrätta alla arbeten därå och därefter blifva sin egen leverantör till här och flotta, sin egen hästuppfödare o. s. v. Gifvelvis skulle för den billiga och tillräckliga arbetskraftens skull besparingar uppstå, som i och med det nedlagda större arbetet blefve successivt betydligare — och vid leveranserna ginge inga summor till entreprenörer och öfriga mellanhänder. Men än mera vunnas: detta landtbrukarlif skulle verka fostrande och kraftstärkande för tusenden, skulle öppna ögonen å värnepliktiga från de större samhällena för natur och modernärning samt skänka dem erfarenhet och dy medels blifva en driffjäder till uppodlande och brukande af de oerhörda vidder jord, som nu inom vårt lands gränser ligga till ingen nytta.

Men för att återgå till saken, så vill jag framsäga min lifliga tro, att kvinnan äfven duger till aktiv krigstjänst. Visserligen orkar hon icke — åtminstone utan den härdning af kraft och hälsa, som hon väntar med fyllandet af sina eventuella här ifrågakarande skyldigheter — visserligen orkar hon icke, säger jag, bära ett tungt gevär och packning eller i oländiga marker öfvertaga hästens plats framför kanonlavetten o. d., men hon har ett vaket öga, hon har energi och seghetens styrka, har en brinnande lust, en okuflig plikt-känsla, och tack vare dessa egenskaper skulle hon utan tvifvel väl fylla plikten vid lättare vapen liksom också på poster, där rörlighet och vaksamhet spela hufvudrollen. — Kvinnan skulle vidare kunna tänkas blifva en god ordonnans, och hennes plikt-känsla, hennes energi gör henne vuxen vissa poster inom krigsmakten till lands lika väl som till vatten. Genom hennes inträde vid vårt försvar skulle sluttigen könen emellan uppstå en ädel täflan, den där tvifvelsutan blefve hem och fosterland till oskattbart gagn.

Efter den fostran, som värneplikten gifve oss kvinnor, skulle vi förvisso jämförelsevis snart blifva vuxna andra svåra och kräfvande tjänster, som nu, af naturliga skäl, beklädas endast af män. Vi skulle inom kommunikationerna till lands och vatten, inom tull- och lotsverken, polisväsendet m. m. kunna fylla för oss lämpade uppgifter.

De förstörade utgifterna för staten genom de värnepliktigas fördubbling torde mer än väl uppvägas af det äfvenledes fördubblade försvaret. Utgifterna växa nämligen icke i förhållande till värnepliktsnumerären.

Genom de antydda åtgärderna för härens och flottans bespisning och beklädnad m. m. komma tydligtvis afsevärda besparingar att göras. Och utdragas konsekvenserna häraf än ytterligare, så att staten med de värnepliktigas (för direkt krigstjänst mindre lämpligas) billiga arbetskraft åstadkommer allt det hufvudsakliga af hvad försvaret tarfar, så är ju tydligt att våra penningar i ringare grad än nu komma att gå till utlandet. Och de penningar, som stanna inom landet, de

Räknemästaren.

SÅ MAGER OCH LÅNG, MEN RAK SOM

en tall,
med hyn förstörd af sjukdom och vaka
står Erik Dahlberg på Skånevall
och ser öfver Sundet tillbaka.
Hans blick är grå och stjärnklart kall
inunder det glänsande härets fall,
men skinnet är stramt om hans haka.

Och vinden där ute går mätfad af vår,
och isarna simma likt svanor,
och öfver hans hufvud en engel går
mot norr, det är sträckande franor.
Och sol öfver svenska jorden ler,
men Danmarks är mörk. Han tydligt ser
två skilda länder med skilda banor.

Så?! Fick han till sist som af gudar sändt
hvad han drömt sig med hjärtat i lågor?!
Det var ju för detta han ljusena bränt
om natten i grubbel och plågor.
Nu hade det ändå, hade det händt,
att räknemästaren räkningen vändt
till en kvot med rötter och fågor!

Det gällde att mäta en karta rätt,
som hakade illa i måtten,
att löja det svenska skinnet bredt,
så det fäckte från Sundet till Botten,
det gällde att göra hvad Skaparen ment,
när han höjde af samma klippor förent
en jord ur de fräsande brotten.

Och nu var det gjordt i ett lärningskast,
som kunnat till helvete bära,
men Bältets is höll god och fast,
en bro till lycka och ära.
Ja, nu var där gjord i flygande hast
en bragd, som satt så säkert och fast
i häfden som ditsatt med tjära.

En ekvation, som löstes med smak,
det må man dock detta kalla
att draga en gräns med att gå på en vak
och utan att halka och falla.
Med kanoner och tross och en frammande
här,
och så ledigt och lätt! Ja, detta är
en fin ekvation, vill jag kalla!

Och svenskt! Ett tusans öfvermod!
Nu ler han ett blandadt löje.
Jag minns, hur hos Wrangel en timme jag
stod
och nämnde det hela ett nöje.
Det gjorde den tappre ganska blek,
nä ja, han kan blott klingans lek,
och ser mina siffror med löje.

Men siffror?! Armén på rotar och led,
som trampar, trampar och maler,
åh, siffror, de duga att räkna med,
så bergen ge rum för kanaler!
Väl äro de svarta som sotig ved,
men eld ha de fändt, som ej brinner ned,
men glimmar ur häfd och annaler.

Jag tackar er, siffror, som seger mig sändt
och gärdat så vackert kring landet,
jag tackar dig, natt, där jag ljusena bränt
att söka mitt tal, tills jag fann det!
Och nu har sig vinter i vårt vändt,
du transträck i höjden, hvad drömmaren
känt
bär hem det som hälsning till landet!

E. WALTER HÜLPHERS.

penningar sålunda, som vi behålla själfva, äro ingalunda bortkastade. Staten skall utan ansträngningar åstadkomma förändringen och likväl hafva sitt försvar fördubbladt. Behållningen är stor.

Utom den synbara vinsten uppstode emellertid en oskattbar sådan, vinsten af rättvisa, jämlikhet, förnöjsamhet. Och den nu rådande skillnaden mellan de båda könen skyldigheter är för kvinnans politiska lif fullständigt vital.

Den politiska makt och jämställighet med mannen, vi erhållit, kan icke af oss användas såsom vi önskade det, och såsom landet har rättighet att fordra. Ty hur skulle vi med bibehållen ära, med bibehållen själfaktning kunna yttra oss i och fälla vår röst för eller emot, hur skulle vi med osärad fin-känslighet och samvetsfrid kunna afgöra i frågor, där mannen ensam är den aktive tjänaren, den store offeraren? — Vi kunna ej, vi få ej göra det, och ju viktigare frågan är för vårt land, ju flera och tyngre offer den pålägger mannen, desto mera måste vi förstummas. Vi vore ej kvinnor eljes, ty — vårt land vilja vi väl, men vi vilja icke lägga börd på annans axlar för att själfva passivt blott se på.

Men det är icke nog med att vi i försvars- och dylika frågor måste tvinga våra läppar till tystnad, om också tanken är mognad till den klaraste öfvertygelse, måste lita, om än vårt ord gäller fosterlandets sanna väl. Rättvisan, rättvisan, som vi i ett decennium af politisk kamp ropat efter, kräver nämligen att vi också i ett mångtal andra frågor behålla våra tankar, vår erfarenhet för oss själfva.

Ty, såsom jag förut haft äran påpeka, går genom omsändigheternas tvång mannen i och med värneplikens fullgörande miste om mången framtidsförhoppning, förlorar ofta just det beräknade lefvebrödet, då i stället kvinnan genom denna hans tjänst erhåller en oskattbar fördel. Illa vore därför af oss att använda vår makt som ett vapen i striden för brödet. Och blotta misstanken mot oss för ett begagnande af den favör, hvilken uppstått genom hans plikt mot landet, mot oss, måste till hvarje pris undvikas. Vårt ord när det gäller en tjänst eller ett arbete, när det gäller skärpande eller mildrande af kvalifikation, när det gäller ett mångtal sociala liksom flera andra frågor får icke göra sig hördt, vår röst icke fällas — blott för att vi icke skola anses som part i egen sak, för att vi icke skola kunna misstydas. Redan som det nu är, är mannens lott hård emot vår; vi få icke göra den tyngre genom en handling, som kan antagas vara honom till skada. Och äro vi än aldrig så storsinta, försöka vi med all makt gifva honom ersättning för hvad han förlorar så lyckas det icke, ty hans från kampen för tillvaro och framtid tagna år kunna aldrig ersättas.

Enda medlet är därför jämlikhet, jämlikhet lika väl i skyldigheter som i rättigheter. Och Sveriges kvinnor fordra rättvisa i allt, fordra det dubbelt när såsom i detta fall landets styrka och väl så afsevärdt vinna därpå. Sveriges kvinnor älska sitt fosterland lika högt som mannen gör det, och de äro liksom han beredda att offra sin bekvämlighet, sina krafter, sin framtid, ja, allt intill sitt lif därför.

JURE SUFFRAGII PRÆDITUS.

Ledamot af riksdagens andra kammare.

Zenith's Växt-Margarin är det förnämsta!

Ännu en vädjan från Årstakommittén.

MINTRESSET FÖR ÅRSTA-UTSTÄLLNINGEN har visserligen på många platser i vårt land varit glädjande stort, och rörande bevis på offervillighet ha inrapporterats till finanskommittén.

Tack vare detta ha 30,000 kr. influtit, och byggnaden börjar resa sina murar nere på utställningsområdet. Men utom det beviljade statsanslaget på 5,000 kr. behövas ännu 15,000 för att kunna utarbeta hela det statistiska material som dagligen anländer till de olika kommittéerna och som kommer att utgöra den kvinnoarbetets kodex, ur hvilken sedan beräkningar, förslag och förbättringar kunna utarbetas till fromma för alla kvinnor.

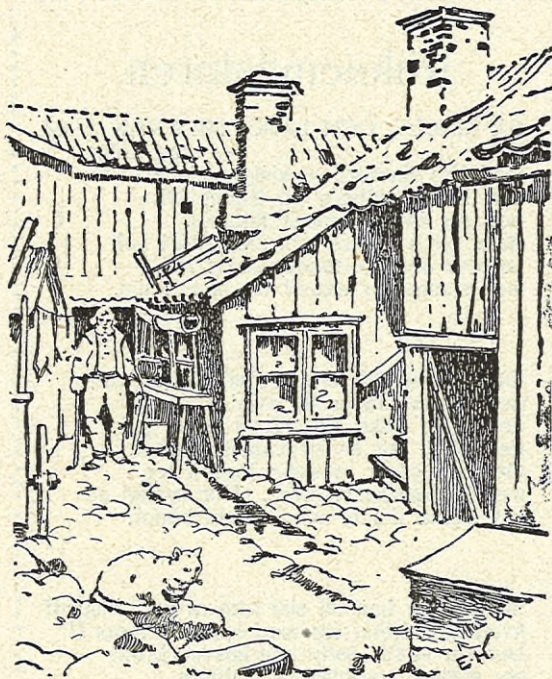
Därför ställa vi, finanskommitterade, en varm vädjan till alla dem, som ännu icke skänkt sitt bidrag, att med det snaraste i mån af råd och lägenhet insända ett sådant till Årstakommitténs skattemästare, Fredrika Bremer förbundet, Stockholm. Vi veta allt för väl att fosterländska intressen i dessa dagar ställt stora kraf på den enskildes offervillighet, men det är vår fasta tro, att vi icke nu förgäfvades vädja till eder i denna eder egen sak. Ty vi vilja hedra forna tiders kvinnor genom att visa att vi uppskatta hvad de utfört, och att vi söka fortsätta att verka mot samma mål: förbättrade lefnadsförhållanden, utvidgade arbetsområden och enande solidaritet.

Tänk därför icke: det är tillräckligt hvad andra ge min skärf förutan, utan tänk hellre: jag är glad att få vara med i det stora arbetet för mina medmänniskors väl, det blir ett trappsteg till fortsatt utveckling och det arbete, som nu grundlägges, skall helt säkert bära rika frukter för kommande dagar, därför får ej mitt bidrag saknas.

Med detta nummer af Idun följer en post-anvisningsblankett till alla prenumeranter, och finanskommittén hoppas, att alla de, som förut ej gifvit något bidrag, ville ifylla med den summa de önska ge och insända den till den gemensamma kassa, som skall bygga det nya Årsta.

Två konstutställningar.

DEN FINSKA MÅLARINNAN FRÖKEN Ingrid Ruin har nu åter anordnat en utställning i Claës Hultbergs konsthandel. Det är samma Zornpåverkade produktion som sist, plus ett och annat porträtt, däribland af den ryska dansösen Pawlowa, som röjer en mera själfständig hållning. Hon kan således något annat än att efterbilda den store dalamålaren, men det roar henne, denna imitation, och publiken synbarligen också. — En pigg utställning är Svenska tecknareförbundets i Regeringsgatan 9. Här synas att vi ha ypperliga karikatyrister i vårt land. Namnen Schwab, Schonberg, Ringström, Ljunggren m. fl. möta med en rik produktion — där nästan alla sätt äro bra, märk nästan, ty det finns också ett och annat, som kunnat vara borta. En präktig liten kollektion teckningar af Yngve Berg ger vid handen denna konstnärs mindre vanliga linjeraffinemang.

Pärla, katten, såg ut att ha det riktigt skönt i solen.

Klicken och Ligan.

Stockholmsskildringar från 1800-talets sista kvartsekel af HEDVIG SVEDENBORG.

Kap. III.

MARIADAGEN.

MADAM JANSON HADE NYSS slutat, hvad hon själf, så betecknande, kallade att "stufva undan", och när hon nu lät sina värkande benknötar skramla ner på den trebenta stolen vid dörren, fann hon resultatet ganska tillfredsställande.

Framför pinnsoffan, som hon befriat från alla belamrande klädespersedlar, gamla fidingar, maresher och annan bråte, stod ett dukadt kaffebord med åtminstone ett halft dussin omaka, delvis örlösa kaffekoppar, bland hvilka dock en alldeles ny och hel kopp ståfde — med sitt "Maria gratuleras" i gyllene slingor. — Tänk hvad den skulle komma att sticka grannarna i ögonen och det angick väl ingen, att hon köpt den själf.

I hela vida världen fanns väl inte en människa, som ville ge den elaka käringen Janson en present, och när nu ingen annan gjorde det så, hon suckade tungt, är man väl i alla fall sig själf närmast. Tänk bara hvilken uschlighet och eländighet hela lifvet varit. Tjåna hade hon aldrig dugt till. Ett ordentligt arbete var henne lika motbjudande som — som allting annat. Först hade hon gnoft springflicka och sedan kom hon på ett fjärde klassens kafé och där hittade Janson, den token, henne. På sätt och vis hade hon ju varit grann att se på, det var då visst och sant, men det var väl ingen anledning för Janson att gifva sig med en sådan slampa som hon för det. Men herrje så svartsjuk och galen han var och han gaf sig ingen lefvande ro förrän prästen läst öfver dem, för då kunde han åtminstone få lagligen pina henne så mycket han ville, och henne kvittade det ungefär lika. Lifvet var nu en gång sådant det var. Men se med barnen blef det värre. Aldrig hade hon haft den minsta hand med dem och galef gick det dem undan för undan. Åtminstone med flickorna, hvilka alla voro lika henne så när som på att de fått faderns

röda hår. Från det de voro fjorton femton år och hon inte längre kunde skrämna dem hvarken med polisen eller sin egen styrka, rymde de hemmet. Utom Mila, den fulaste och stillsammaste af dem. Hon blef då verkligen ärligen gift, men henne släckare tog dom lifvet af på lasarettet, så det var då ingen glädje med det heller.

Och här satt hon nu gammal och värkbruten, mormor och farmor till fler barn än hon orkade hålla reda på, och hade det inte varit för — ja ja — detta och serielotten på Hamburgerlotteriet var poesin i hennes lif. Det enda som kunde komma hennes utslitna hjärta att klappa af glädje och hat — detta att friherrinnan Gina Gyllen kanske var hennes äldsta barnbarn. Något säkert bevis hade hon ju inte, men nog kunde hon i alla fall ge sig på att det var Gustavas flicka. Hvad var det Spå-Kerstin, som bodde i en gammal ångbåtshytt i Södra bergen, sagt då hon lagt en stjärna för henne om att — "den äldsta och den yngsta grenen på kvinnosidan skulle med gyllene kronor smyckas".

Den yngsta det var, så vidt hon visste, Blenda. Men, och nu kom madam Jansons tankar åter till verkligheten, hvart hade egentligen flickungen tagit vägen? Och Pepparkakan sedan, som skulle komma med småbröd?

Madam Janson reste sig tungt ur sina funderingar, gick fram till fönstret och tittade ut mellan några balsaminer, som stodo och tynande i en ansjovisburk och ett lrasigt selterskrus.

Mellan gårdens kullerstenar stucko redan några gröna grässtufvor fram och Pärla, katten, såg ut att ha det riktigt skönt i solen. För öfrigt syntes inte en lefvande varelse till. Jo, vänta lite, där kom gubben Klint linkande. Madam Janson skrek ner för trappan och bad honom se efter om inte Pepparkakan syntes till.

— Jo jo men, var lugn bara, menade gubben, sedan han kikad ut genom plankporten, finriggad och för fulla klutar seglar hon just om hörnet och Blenda har hon med sig i kölvattnet som en annan liten julle.

— Nå, det var då för väl. Han kommer väl med upp och får sig en tår på tand, Klint, det är minsann inte Maria alla dar ska jag säga.

— Tackar ödmjukast, tackar ödmjukast. Det blåser en så ljuflig kaffevind hit ner så en kan verkligen inte säga nej, menade gubben och slamrade fram mot trappan.

Blendas ögon lyste så blå under de mörka brynen och det röda håret, att när man första gången mötte hennes blick, man ovillkorligen måste se på henne omigen. Och nu glänste de blåare än någonsin i glädje öfver hur fint mormor ställt i kammarn. Genast Blenda vaknade hade mormor, som redan var beväpnad med både trasa och kvast, kört ut henne och Pärla på gården och — gudnåde henne om hon så mycket som stack in näsan innan allt var färdigt. Trött och hungrig, öfvergaf hon snart Pärla och klättrade uppför trapporna i Johannes gränd. — Alltid råkade hon väl på någon där uppe vid bergsprängningarna, som kunde ge henne en smörgåsbit. Morfar eller morbröderna eller kusinerna, eller den snälle jätten Kraftman, som döpt henne till "lilla friherrinnan", för det var någon hon var så lik.

På Johannes kyrkogård mötte hon tillsist Pepparkakan och i skydd af hennes stora bruna schal hade hon äntligen vågat sig hem igen.

Som vanligt satte hon sig i spisvrån och

Pröfva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

Kobb's Hongkong Thé

är den mest omtyckta thédryck.

Till salu i alla finare speceriaffärer.

lekte med ett par vedträn, medan hon åt på en mjuk pepparkaka med stora mandelögon.

Så småningom samlades madam Jansons gäster kring kaffebordet och efter mycket krus och trug tog dopningen vid på allvar.

Pepparkakan hällde ut kaffet på falet, blåste och drack på bit. Doppet iddes hon inte se åt en gång. Och det var ju gifvet att hon skulle ha ordet, hon som kände snart sagt alla människor och dessutom var homeopat, swedenborgare och — andeskådare — trodde okunnigt folk. Så det var inte utan att man var liksom lite rädd för henne också.

Jansons var inte alls något umgänge i hennes smak, men så snart motviljan, hvilken kändes som ett riktigt illamående, stack upp i henne, så tvingade hon sig att tänka på sitt hem i himlen, som hon redan här i världen måste bygga åt sig och att man inte får välja sitt umgänge bara efter nöjet utan också efter nyttan. Hon var nog den enda som Maria Janson hade respekt för, och så behöfde Blenda, det lilla vilsekomna drömbarnet, henne mer än väl.

— Tänk hvilken lycka, menade Pepparkakan, medan hon sörplade i sig det starka, sura kaffet, att hela Ligan här nere nu kan få arbete däruppe vid Johannes. Det är minsann något att sätta värde på i dessa eländiga tider, då nästan inget arbete finns att få. Och hvad fint och grant kommer det inte att bli en gång där uppe på höjden, för det sägs att den där de Champsen tänker bygga ett helt kvarter med herrskapshus.

— Lycka att få arbete! Maria Jansons ögon formligen gnistrade af vrede. Hon är verkligen dräplig med sin lycka, de må ja då säga. Här kommer en människa, som har en skruf loss, och kastar bort sina tusenlappar på det där gamla gråberget, som ingen förut ens så mycket som tittat åt en gång. Hvem tror ni vill bo där uppe i luften? Och så börjar han spränga och föra ett leverne så gud sig förbarme. Di säger förresten att han säljer gråstenen, men det är förstås bara prat, hvem vill ha sånt. Men tror ni kanske att han kan så mycket som själf ta i en sten med sina frökenfingrar. Ahnej men. Vårt kött och blod här nerifrån kåkarna är det som skall pinas och svetts ut tills att grannlåtshusen stå färdiga där uppe. Kunde jag bara så — och madam Janson krossade dramafiskt ett wienerbröd under sin stora knotiga hand.

— Nu talar Maria mot bättre vetande, inföll Pepparkakan mildt. Hvar och en är ju satt här i världen till sin syssla. Hur tycker hon egentligen det skulle vara om jag, som verkligen har så god hand med mina kakor, skulle ge mig till skorstensfejare, det skulle allt ta sig något ut det. Och jag menar att den som har blick, sinne och pengar så att han, i dessa svåra tider, skaffar arbete åt arbetslösa är värd både välsignelse och tacksamhet och att det är en verklig lycka för alla dem som få en släng med af den skeden. Jag skall säga henne, Maria, att det minsann inte är lätt för någon i dessa tider. Det märker jag själf bäst på att nu är det bara mina billigaste sorter som gå åt. Inte ens Klicken där borta i Kungsbacken går fri skall jag säga nu, när de stora norrlandsbruken inte få sälja så mycket som den minsta lilla järnpinne en gång.

— Nej, hvad säger hon, menar hon att — inte är det väl möjligt! Med armbågarna på bordet och ifrigt spända drag böjde sig kaffemadamerna och gubben Klint fram mot Pepparkakan, som om hon vore ett orakel.

Felix smög upp till den lilla täppan där uppe vid väderkvarnen.

— Jo jo men. Både professor von Buhres och baron Gyllens ha sagt upp sina våningar till hösten, de ha inte råd att bo så vidlyftigt längre och Nyajungfrun hos von Buhres ska flytta, de ska bara ha två nu.

— Hvart ska dom ta vägen? På Grubbens kanske, och Maria Jansons näsvingar skälfde som på en istadig häst — länk er bara Kungsbacksklicken som fattighushjon. — Ja, hvad var det jag sa den där gången på friherrinnan Gyllens bröllop, att krukans går —

— Se så, se så, manade Pepparkakan och en sträng och skarp glans tändes i hennes milda ögon. Den gången var Maria inte nykter och såg i syne, men nu sedan hon lärt sig bättre och mina piller hjälpt henne öfver det svåraste, borde hon skämmas för hvad hon då sa. Minns hvad hon lofvat mig.

Gumman Janson liksom slocknade och sjönk ihop under Pepparkakans djurtämjarblick och började med darrande hand hålla i påfåren till sina gäster.

— Nå ja, mens vissa somliga kommer sig ner, kanske vissa andra kommer sig upp, smilade madam Klint inställsamt. Ni vet kanske inte att Janson kommer att öfverta åkeriet vid Johannesgatan och att Maria här skall stå för kaféet i hörnet och hvem vet hvad det kan komma att leda till.

— Nej, nu måste jag gå, sade Pepparkakan, som plötsligt kände sig mer än vanligt trött och olustig. I dag hade hon då inte kommit något vart, tyckte hon, på sin himmelska boning. Jag måste tänka på mina andra kunder. Jag har hela korgen full med mjuka pepparkakor till fru Bourdin på Våffelbruket i Kungsbacken. Professorskan von Buhre heter ju också Maria och de glada kungsholmarna ha ställt till med namnsdagskalas för henne där i eftermiddag.

Och nu skall Maria inte gå och rufva på det som ondt är, tillade hon. Det nyttar till ingenting och gör bara henne själf eländig. Det värsta som finns är när gallan går ut i bloden, kom ihåg det, varnade Pepparkakan.

Sedan hon omsorgsfullt svept i sig i sin stora bruna schal med den granna stjärnan

på ryggen, tog hon korgen och nickade farväl åt Blenda.

Blenda såg upp med drömmande ögon från sina båda vedträn, som hon just döpt till Klicken och Ligan, för det var de underligaste ord hon någonsin hört. För att kunna skilja dem åt hade hon bundit ett smutsigt hvitt bomullsband om det ena och en röd ullgarnsända om det andra. När hon märkte att Pepparkakan ämnade gå, så bad hon ängsligt att få följa med en bit.

— Ja vars. I väg med sej bara, inuttrade mormor Jansson, som var litet stött på Pepparkakans för myckna moraliserande och bara önskade att hon ville gå, så att hon och hennes gäster kunde få stärka sig med en liten konjaksgök till tretären.

Tyst och grubblande, med den lilla varma barnahanden i sin, gick Pepparkakan uppför de dryga trapporna, öfver kyrkogården, förbi det lilla landliga gula kapellet och ner för Kammakaregatsbacken.

— Inte var det bra, tänkte hon, att så hållningslöst folk som Jansons lade sig till med kaférelse och hur skulle det gå med lilla Blenda bland allt det lösa slödder, som komme att samlas där. Hennes själs kompass sade henne så tydligt, att Blenda var henne alldeles särskildt anbefalld. Men fast hon visste att kompassen visade rätt, kunde hon inte finna vägen, dold som den var i framtidsdunklet.

Men på Adolf Fredriks plan, alldeles vid Gula bussen, stötte de ihop med Felix Gyllen, som kom från skolan, och Pepparkakans tankar flöto in i en annan fåra.

När Felix fick se dem, rodnade han häftigt, lyfte på mössan och smet förbi, ty på trottoaren vid Vetenskapsakademien gick ett par kamrater, som han nyss skilts ifrån. Men han hade inte gått många steg förrän han saktade farten.

— Att man kan vara så feg, tänkte han. Hur vackert drömde han inte, bara för ett par timmar sedan, då han var hemma i frukostloftet och som vanligt smög upp till den lilla täppan där uppe vid väderkvarnen för att se hur långt våren kommit, om allt ädelt och stort han skulle åstadkomma i lifvet.

Och nu.

Så här ute på gatan ville han inte ens kännas vid sin gamla vän Pepparkakan. Som en sannskyldig Petrus förnekade han henne, hvilken gifvit honom några af de minneskäraste stunderna i hans lif. Ty som hon kunde berätta ur Swedenborgs Himmel och Helvete och Minnesvärdighet, så blef det verkligen till ett levande lifsens vatten och vackrare än någon saga eller poesi han någonsin läst. Och hennes pepparkakor sedan med de stora mandelögonen och hela hennes lustiga lilla hem vid Pärlickargränden! Nej, han måste stanna och fråga om han fick komma till henne om söndag.

Men då han vände sig om, försvann just gumman och flickan genom Våffelbrukets lilla gardinprydda glasdörr och att följa efter dem dit in, det tyckte han skulle se för dumt ut. — För sent, tänkte han, och hjärtat sjönk så tungt i bröstet på honom som lodet på en dalkarlsklocka, medan ett smältande vemod pressade fram tårarna i ögonen på honom.

Inte ens tanken på eftermiddagens namnsdagsfest kunde lätta tyngden.

Sy Edra kappor och klädningar själf. Begär prof på våra prima tillverkningar af **Kapp-, Dräkt- & Klädningstyg**. Ni finner allid något i Eder smak till billigt pris. Köp äfven Schalar, Filtar och Respläd hos **A.-B. C. O. Borgs Söners Fabriker** i Lund.

Salicedrin-salva

Framställd af svensk leg. läkare på basen af Zn; S; Salicylat; Pyrol. Oxycedri; etc. Osvikligt medel mot själfsprickor, äldre sår, lätta brännskador, torra kroniska ekzem. Säljes endast å apotek. Studera noggrant medfölj. bruksanv. Pröfvad å svenska sjukhus. Tillverkas af **Tekn. Fabriken Pågeurette, Sthlm.** Prospekt på begäran.

Den nya regeringen.

K.A. WALLEMBERG
UTRIKESMINISTER.

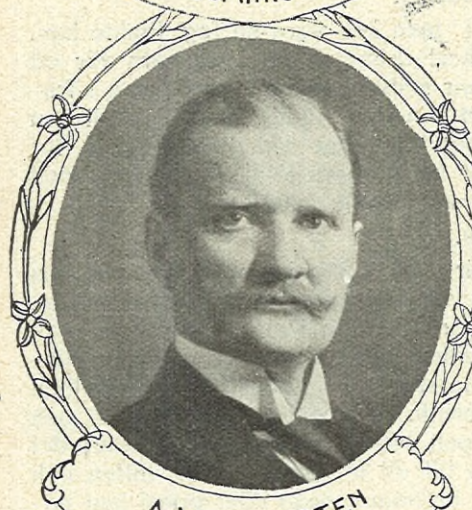
B. HASSELROT
JUSTITIEMINISTER.

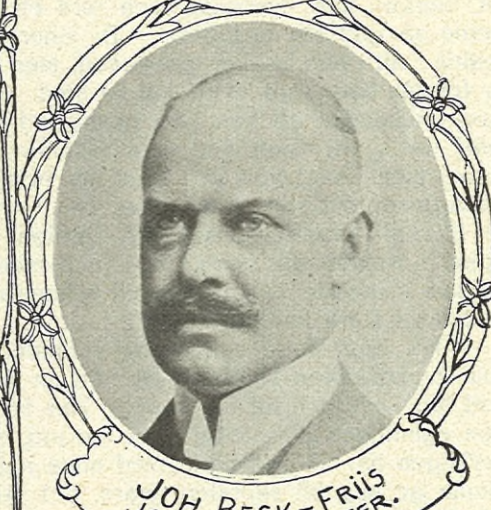
DAN. BROSTRÖM
SjöMINISTER.

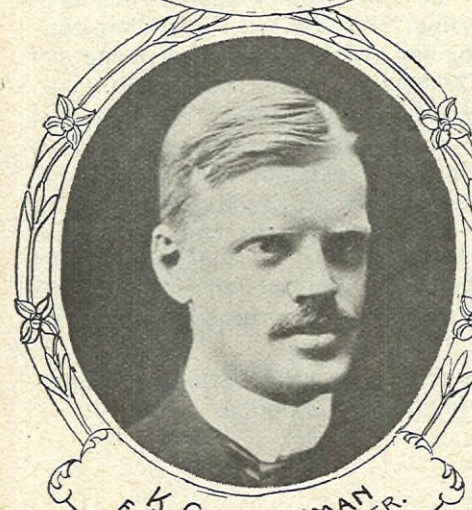
O.F.v. SYDOW
CIVILMINISTER.

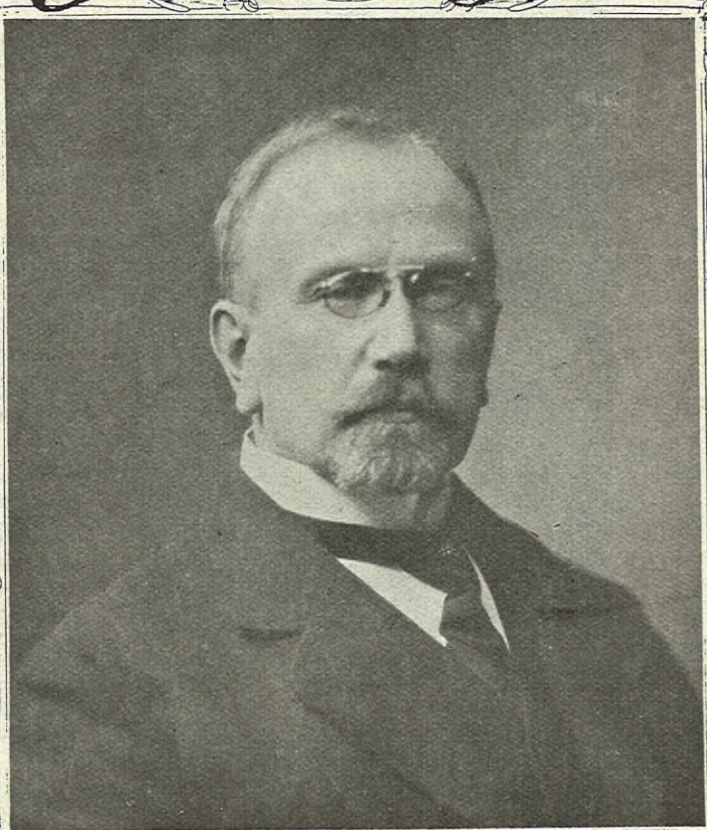
A. VANNERSTEN
FINANSMINISTER.

JOH. BECK-FRIIS
JORDBRUKSMINISTER.

K.G. WESTMAN
ECKLESIASTIKMINISTER.

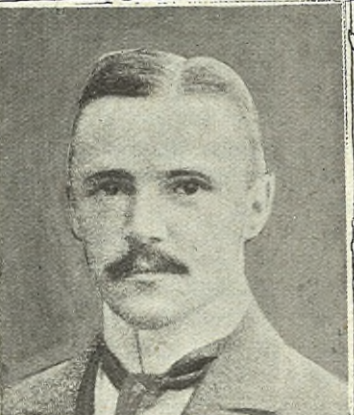
K.H.J. HAMMARSKJÖLD
STATSMINISTER och KRIGSMINISTER.

DEN PLOTSLIGT UPPKOMNA MINISTER-
krisen har nu utmynnat i den nya rege-
ring, hvars sammansättning af på skilda
områden representativa och initiativkräf-
tiga män borgar för att den svenska vi-
talfråga, som heter ett starkt försvar åt vårt land, nu
skall få sin snara och tillfredsställande lösning.

Den nye statsministern och chefen för landförsvaret har
tillföre beklädt skilda ministerposter i olika ministärer
och varit landshöfding i Uppsala sedan 1907. — Utrikesmi-
nistern, Knut Wallenberg, den förutvarande chefen för
Stockholms enskilda bank, tillhör våra storfinansiärer och
räknas med fog bland huvudstadens främste och däckkräf-
tigaste medborgare. — Justitieministern B. Hasselrot
har, som känt, varit justitieombudsman och utnämndes
1913 till president i Skånska hofrätten. Sjöminis-
tern Dan. Broström, en af Svenska ostasiatiska kompaniets
stiftare, tillhör vår sjöfartsnärings främste. — Civilminis-
tern O. von Sydow har varit landshöfding i Norrbottens län
sedan 1911. — Finansministern A. Vennersten, framstående
industriman och ledamot af andra kammaren, har dessutom
som delegerad i de svensk-tyska traktatförhandlingarna
nedlagt ett betydande arbete. — Jordbruksministern, fri-
herre J. S. Beck-Friis räknas till våra mera framstående
jordbrukare, ecklesiastikministern K. G. Westman, professor
i rättshistoria vid Uppsala universitet, har bl. a. dokumen-
terat sig som en skicklig debattör. — De tre konsultativa
äro respektive expeditionscheferna S. Stenberg och S. N.
Linnér samt öfversten vid Hallands regemente E. Mörcke.

S. STENBERG
KONSULTATIVT STATSRÅD.

S.N. LINNÉR
KONSULTATIVT STATSRÅD.

E. MÖRCKE
KONSULTATIVT STATSRÅD.

Studenternas hyllning för Konungen.

DE MANLIGA kungsorden på Stockholms slotts borggård den 6 februari till de 30,000 svenska odalmännen och den däraf uppkomna ministerkrisen ha framkallat talrika sympaidemonstrationer med den svenska konungaborgen som adressort. Den imponerande studenthyllningen var kanske den märkligaste bland dessa, framsprungen ur vår universitetsungdoms behof att betyga landsfadern sitt tack för att han i en allvarsdiger tid sagt

de förlösande ord, som hvarje svensk, den där icke bedöfvats af partiernas helsande rop och buller, väntat att få höra. Den stora hvita flocken af svenska studenter, hembärande monarken sin vördnad och tillgifvenhet, ger förvisso ett troget uttryck för sinnesstämningen hos kärnan af svenska folket i närvarande tid. Ty högt öfver partisynpunkterna och alla personliga små divergenser står ju dock fosterlandets sak, dess trygghet och lycka.

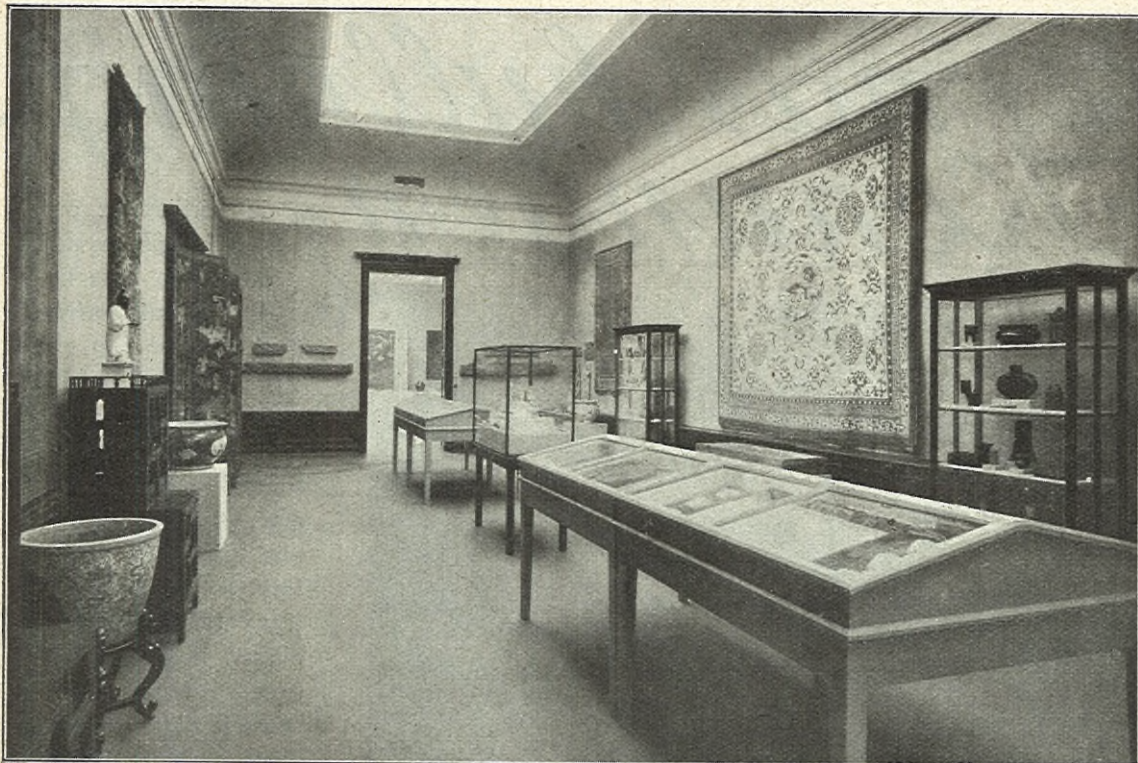
SAMLINGEN FRAMFÖR CENTRALSTATIONEN.

TÅGET UPP FÖR LEJONBACKEN.

KONUNGEN TALAR TILL STUDENTERNA.

Från utställningen af kinesisk konst och konstindustri på Konstakademien.

Kinesisk konst.

STOCKHOLM HAR MIDT UNDER det politiska stormvädret fått en afledare i den utställning af kinesisk konst och konsthandverk, som anordnats å Konstakademien af en kommitté, bestående af kronprinsen, direktör T. Laurin, hofintendenten A. Lilja och amanuensen Erik Wettergren.

Intresset för den kinesiska konsten är för närvarande stort bland konsthistoriker och konstnärer, från det kaotiska tillståndet inom den västerländska konsten vänder man sig till orienten och fördjupar sig i studiet af de rikedomar, som där legat fördolda under århundraden. Och det är troligt, att de konstintresserade amatörerna och samlarna skola följa den nu gifna ledningen och bringa den gamla kinesiska konsten i anseende såsom det utsöktaste af allt. Atminstone lät det lifliga bifallet och den stora andakten på utställningens vernissage ana något dylikt.

Den konst, hvarpå visas prof å den nu öppnade kinesiska utställningen, är något helt annat än hvad vi vanligen äro vana att förbinda med begreppet kinesisk konst eller rättare konsthandverk. Hvad här visas af bronser, skulptur, målning, samt keramik och textilkonst, tillhör äldre perioder än de under hvilka exporten till Europa af kinesiskt porslin, lack, broderier och dylikt började. Redan i tredje årtusendet före Kristus ägde Kina en konst, och de äldsta bevarade profven härpå utgöras af bronser, af hvilka utställningen innehåller ett antal af stort värde. Vidare får man prof på den gamla kinesiska skulpturala konsten: bronsstatyer, stensulptur och reliefer. Målningarna äro utförda på siden eller papper i vattenfärg, och framställa ofta blommor och fåglar, landskap, stundom med figurer.

Kinas berömda textilkonst är företrädd af några knutna ylle mattor och sidenväfnader.

Rikt representerad å utställningen är keramik, som sträcker sig öfver en period af ett par tusen år. Profven på den äldre kinesiska keramik utmärka sig för enkla rena former och en utomordentligt vacker glasyr. Overhufvud kan sägas, att den kinesiska konsten är svårtillgänglig och dess rätta uppskattande och förstående måste grunda sig på omfattande studier.

Olika synpunkter.

Skiss af HEDVIG BILLING.

(Forts. o. slut fr. n:r 5.)

ASTORN VAR FORSVUNNEN, men lampan var tänd på verandan och faster Emma satt och stickade på sin vanliga plats. — "Hur är det med dig, lilla barn?"

— hon nickade så vänligt mot Héléne. "Sätt dig här och hvil en stund innan vi äta." "Åh, faster Emma, jag hvilat ju dagen om!" Héléne skrattade men kurade ändå välbehagligt ihop sig i den stora korgstolen. — "Hvar har du gjort af farbror i kväll, faster lilla?" — "Far är gången till Lena i backen, som skickat efter honom. Hon har blifvit sämre i kväll, stackare! — Det dröjer nog till bortåt elfva innan han kommer hem, så vi ska kanske äta för oss själfva. — Vill du det?"

Héléne smålog. — "Åh nej, nog ska vi väl vänta! — Inte har faster aplit när inte farbror sitter med vid bordet, och inte han när faster är borta. Ni två är som de Siamiska tvillingarna — ni kunna inte existera utan hvarandra, inte ens för en kort stund."

Faster Emma smålog; Héléne tyckte hennes ögon i en hast blifvit så ömma och lysande, och hon rodnade svagt — bestämdt rodnade hon! — "Så du öfverdrifver, kära Nelly! — Men när man lefvat samman i fem och fyrli år, så kan du väl fatta —?"

"Nej, faster, det gör jag inte, atminstone inte riktigt," Héléne hade beslutsamt rest sig och tog nu en ny plats på en liten pall strax bredvid faster Emmas stol, "jag har sett en hel del gift folk, både äldre och yngre, som se ut som om de hade det bäst hvar och en för sig. — Men så är det inte här i huset — er äktenskapliga lycka finns nog; den är obeskriflig, alldeles som de matematiska sanningarna. — Hvad jag ville veta är därför bara — hur skall man bära sig åt för att som gift bli så där helt lycklig, utan alla sorger och bekymmer?"

"Min snälla Nelly, inte har jag något osvikligt recept för äktenskaplig lycka inte!" — Det fina gumansiktet fick ett skälmaktigt drag; "det har gått en dag om sänder för oss, som för andra. För resten ska du inte tro att inte vi haft våra sorger.

När far förlorade på borgen för bror Axel, så att vi trodde att vi skulle få sälja ända till stolarna vi suffo på och bordet vi åto vid — ja! och se'n när gossen vår, din kusin Alf, dog samma år han skulle tagit studenten — tror du inte det var pröfningar som kändes?"

"Åh faster! — jo visst, faster lilla! — Och så den svåra sjukdomen du hade i din ungdom, stackars faster Emma!" Hélénes smala fingrar gled smekande utefter den gamlas skrumpna kind och hals, där ett bredt stramande ärr gömde sig mellan skrynklorna.

Den gamla klappade henne på handen. — "Ja, det var ju svårt! inte för plågornas skull, men ändå — ! Ser du, jag var bara tjugufem år då — just vid din ålder! — och det sa's jag inte såg illa ut — ." Nelly nickade samtyckande — hon hade hört sägas att faster Emma ansetts för en skönhet, ända tills hon undergått den svåra, men nödvändiga operation, som i hennes ungdom vanställt henne. — "Det syns nästan inte alls, lilla faster!"

"Inte nu kanske, bland alla rynkorna, men då — ! Och jag sörjde, Gud förlåte mig, mitt förlorade utseende rakt som om allt tagits ifrån mig, men så en dag kom Alfred till mig och sa: "Lilla mor, gräm dig inte så! I mina ögon är du vackrare nu med ditt lidandes märke än någonsin förr!" — och när jag såg upp i hans ögon, såg jag han menade det, och från den dagen blef jag lugn, för jag tänkte att, när han, som varit så glad åt min färing, inte brydde sig om det, så hade det kanske ingen vidare betydelse. — Och för min make glömde jag hvad alla andra skulle tycka, ty han var mig mycket kär. — Nå, det där förstår du nog Nelly!"

Héléne kröp ihop på pallen och vände bort ansiktet. "Jag vet inte, faster", mumlade hon otydligt, "jag kanske ändå inte kunde känna det så — det vill mycket till för att en skall gå upp mot hela världen. — Men naturligtvis hvad farbror angick var det ju klart han skulle tänka och handla så — det skulle hvar och en rättänkande man göra!" — Det sista kom tämligen energiskt fram, men just som hon sade det kände hon inom sig en sorglig visshet om, att, om än bland hundra män de nittionio i ett visst ögonblick skulle säga detsamma, skulle endast den hundrade verkligen mena och handla därefter, och hon började bli illa till mods, ty det kom för henne att det i lifvet är vida lättare att hitta de nittionio underhaltiga procenten än den enda fullödiga. — Hon satt lyst och fundersam en stund, så sade hon ombytande ämne: — "Är det inte underligt ändå, faster, att farbror med all sin begåfning aldrig kommit annat än till en komministrator? Han, om någon, borde väl beklädt ett högre kyrkligt ämbete?"

Faster Emma rätade upp sig och de ännu lifliga ögonen strålade till. "Som du säger, barn", sade hon med en ovan dallring i stämman, "Alfred kunde, och borde väl ha blifvit något annat än en fattig komminister i en liten, bortglömd afkrok, men — han är inte af dem, som stå efter denna världens goda! Under de fyrtio år vi bott här har många tillfällen yppat sig, men när det kom därtill kunde han inte besluta sig. Det plågade mig allt, för jag, min stackare, är ju mera för det världsliga än min gubbe, som alls inte tänker på sådant. — En gång blef han kallad som fjärde profpredikant till pastoratet i Ö. — det är stiftets bästa pastorat och han var viss om att få det — folket där ville så gärna! Nå, det var som afgjordt, men jag såg hur han ängslades, fast han, för min skull, intet sa, och jag började för-

stå hur han kände det. Ser du, här var han fastvuxen, här kände han hvar människa som en far känner sina egna barn, och äfven hvar träd och hvarje tumsbredd mark så att säga, och han älskade sin socken och allt hvad däruti var, både lefvande och dött. — Nå, han teg och jag teg — du förstår jag ville ju så gärna flytta härifrån och komma i andra förhållanden — men så en dag kommo vi till tals. Det var ändå en pingstafton och jag hade väntat på Alfred med maten en bra stund, utan att han kommit in; då föll det för mig att han kanske var på kyrkogården vid Alfs graf, och jag gick dit. Där satt han invid grafven med händerna om käppkryckan och ögonen riktade mot kyrkan. Han hörde mig inte, där jag kom öfver gräset, men jag såg att han hade stora tårar i ögonen, och att han rörde läpparna som om han talat för sig själf. Då blef det så underligt inom mig och helt stilla gick jag och satte mig bredvid honom, för nu var jag säker på hvad jag ville göra.

När han fick se mig räckte han ut handen och klappade mig. — "Ser du hur vackert allting är här nu i vår?" sade han. "Hvad träden dofta och hur fåglarna sjunga i skogshultet! — Och Alfs graf — se, så rikt rosorna blomma därikring! — Aldrig såg jag det så skönt som just nu i kväll. — När vi nu komma till O. stora prästgård, tror du inte ändå att vi ibland komma att tänka på — att längta hit en smula?"

"Skulle du längta, gubben min?" frågade jag och böjde mig fram mot honom, men han undvek att se på mig och sade blott: "En liten smula, lilla Emma, kanske! vi ha ju bott här så länge och här är ju Alfs graf. Men allt kan man öfvervinna om man bara vill." Men nu var jag säker på mig själf och därför sade jag: "Men hvarför skulle vi plåga oss med att öfvervinna detta? Hvarför kan vi inte stanna här? Hvem vet om vi blefve lyckligare i O." —

Nå, det blef ju så att vi stannade, och nu är vi för gamla att rubba oss — här ha vi lefvat och här ska vi en gång jordas." —

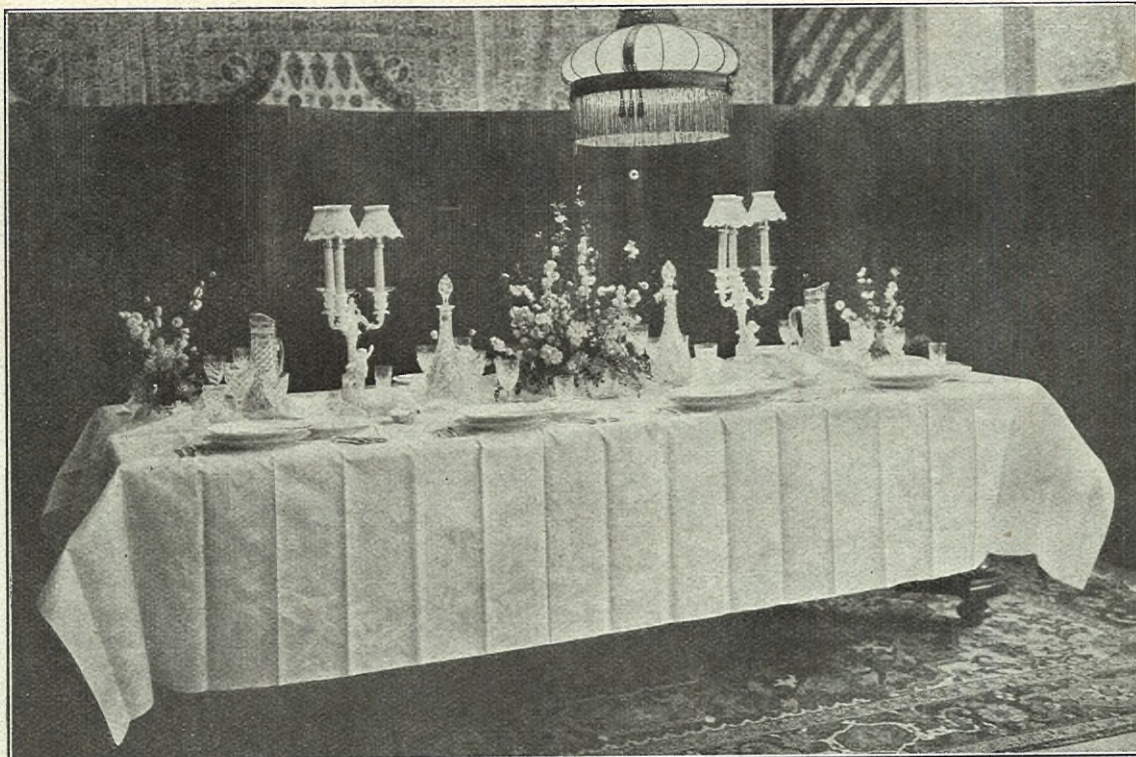
Nellys underläpp darrade och hon sväljde och sväljde, innan hon fick rösten riktigt stadig. "Det var modigt gjordt af dig, faster Emma, men så gjorde du det också för farbror — inte ens jag tycker det skulle vara svårt att offra mig för en sådan man som han! — det är bara olyckan att hans likar äro så ytterst sällsynta."

Faster Emma smålog helt vackert. — "Nej, det är nog sant — sådana män som min gubbe äro nog sällsynta. Och hur enkelt och torftigt vi än haft det, så har vi alltid varit lyckliga och nöjda med hvarandra. — Jag kan inte önska dig bättre, lilla Nelly, än att få det lika bra, du med. Ser du, gamla faster har ju sett de många brefven och har allt sina misstankar!" —

Men Hélène gömde ansiktet i händerna och rannsade sig själf. Hon tyckte faster Emmas äktenskapshistoria var så vacker och rörande, men den passade inte in på henne och Fritz Gerle — alls inte! Visst älskade de hvarandra — åtminstone hade hon trott det tills nu! — men så där pass hårda stötar och uppoffringar hade nog i alla fall ingen af dem räknat med: det vill en stor kärlek till för att glömma sig själf. —

"Det är kanske inte så mycket menadt med de många brefven, faster," sade hon modstulet, "och ingenting är afgjordt än. — Det är bäst att röra sig försiktigt när man ger sig ut i det stora okända, och känna sig för. Annars kan det gå en illa."

Faster Emmas blida ansikte fick ett halft tankfullt, halft oförstående uttryck. "Man skall väl ändå tro på kärleken, lilla Nelly,

Ett modernt middagsbord från Nordiska kompaniets utställning vid Regeringsgatan.

och på dess förädlande makt och ställa fordringarna högst på sig själf. Så har jag bjudit till att se äktenskapet och du ser att mig har det gått väl."

Men Nelly lade armen om den gamlas hals och kysste henne med fuktiga ögon, men med ett litet sorset motspänstigt leende. — "Ja, lilla faster, det har det, och det förtjänat du. Men du gick nog lika blindt in i äktenskapet som — ja, som alla andra på din tid, så det kunde ju blifvit motsatsen. Ja, ja, väl förståendes, om inte farbror kommit i din väg! — Men en sak har du lärt mig — du och farbror! — att den stora, äktenskapliga lyckan verkligen finns. Och därför skall jag pröfva och ställa fordringarna högt, både på mig själf och andra och inte nöja mig med annat än det allra största."

"Men om du inte finner det allra största, barn — och det gör ändå så få! — hvad då?" — "Ja, då —" Hélène skuggade ögonen med handen, "då skall jag ändå inte nöja mig med något surrogat. Min tid är bättre än din, lilla faster — ni hade bara en väg till lyckan, ni, men vi ha flera, och en af dem heter arbete — ärligt, själfständigt arbete för sig och andra. — Helst ville jag ju få det som du fått — tro aldrig att jag inte ville ge allt i världen för det! — men får jag det inte, så tänker jag nog jag ändå ensam kan fylla ut mitt lif och ge det innehåll. — Bättre det än ett omaka äktenskap fullt af slitningar." — Hon såg sig ikring med modig, allvarsdjup blick, men faster Emma skakade hjälplöst på hufvudet.

"Du talar så underligt — jag kan inte förstå dig," sade hon, "jag tycker du bara tänker på dig själf. Jag vet bara ett, att högst af allt är kärleken, som inte "söker sitt"! Visserligen händer det att inte allt blir som man hoppats och tänkt, det vet jag nog, men det är ändå bättre att vara två än en, för då kan man ömsesidigt stödja hvarandra." —

"Eller ömsesidigt fördärfva hvarandra!" tänkte Hélène, men det sade hon inte. Hon tyckte inte det var lönt att orda i ämnet vidare — faster Emma i sin blida själförnekelse hade nog rätt, fast hvad visste hon i sin skyddade hemlycka om andra kvinnors bittra erfarenheter, om deras djupa besvikelse, men Nelly, som hade fordringar och ville pröfva innan hon gaf, hon hade också rätt, fast detta skulle nog faster Emma aldrig fatta.

Modern borddukning.

TT BJUDA TILL ETT VACKERT dukadt bord är en artighet mot gästerna, fullt ut lika uppskattad som att ha sörjt för en välkomponerad matsedel. På detta område finnas också möjligheter till estetiska effekter — obegränsade för den, som har ekonomiska resurser.

Ett bevis därpå är den utställning af modern borddekoration, som Nordiska kompaniet vid Regeringsgatan i Stockholm anordnat.

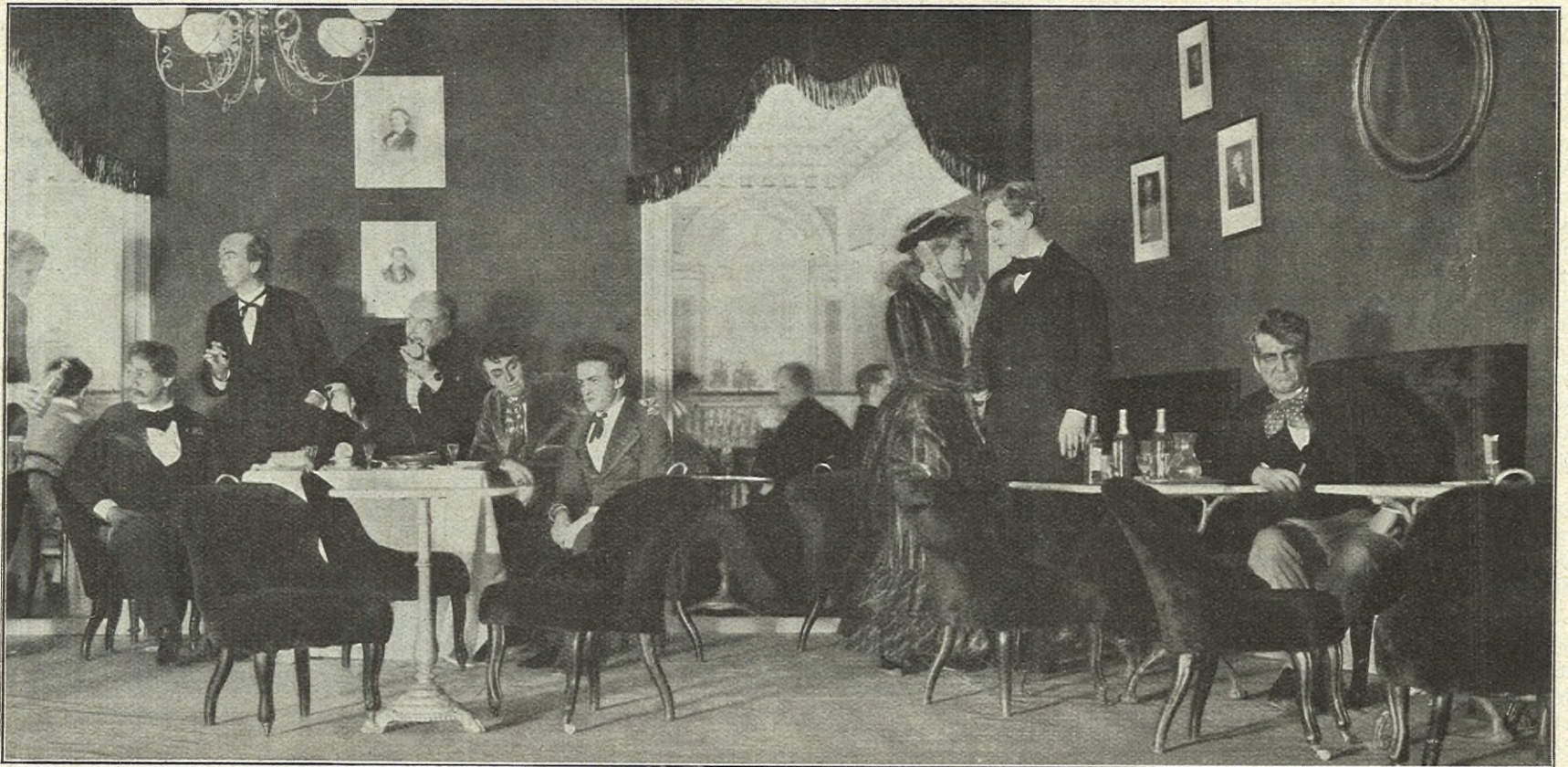
För att uppnå en god effekt måste naturligtvis hvarje detalj vara utsökt: bordduken af damast, det äkta porslinet, silfret, kristallen. Men helhetsverkan förstärkes däraf, att detaljerna äro stämda tillsammans i ett dominerande färgackord. Blomsterdekorationens färg återfinnes i bordlöparen af siden, i skärmarna kring ljusen, i tallriksunderlaget, möjligen också i porslinet eller kristallen. Så är ett bord skärt, ett annat gult, ett tredje violett. Öfver hufvud lägges an på ganska starka färg effekter. Porslinsfabrikationen, äfven den svenska, har upplagit gamla former och mönster, hvarför den som äger något gammalt och vackert, bör vara glad och använda det.

I Kompaniets bordsarrangemang ingingo hufvudsakligast utländska, franska, engelska, sachsiska, belgiska porsliner och kristaller, och urvalet var rikt nog att tillfredsställa hvarje smakriktning.

Hvad belysningen angår, har man i stor utsträckning återgått till den lefvande lågan, gärna beslöjad af någon skärm. På vår bild se vi två hvita porslinskandelabrar med stearinljus och ljusröda sidenskrämar i färg med blomsterdekorationens körsbärsblom.

Utom middagsbord utställde Kompaniet äfven läckra frukostbord, tebord och kaffebord, där man fick se senaste modet i borddukning och servering. Äfven på detta område växla moderna, och det är på småsakerna, på glasets placering å en tallrik, silfrets ordnande och dylikt, som värdinnan förräder för den invigde, om hon vetat följa med sin tid eller om hon är ohjälpligt efter.

Tillfället att å Kompaniet inhämta idéer har också flitigt tagits i akt af den värld, där man dukar middagsbord.

August Strindbergs "Röda rummet" på Svenska teatern. 2:dra akten. "Röda rummet" i Berns salong på 1870-talet. Från vänster: Lundell (hr Cederlund), Ygberg (hr Hammarén), Olle Montanus (hr Bror Olsson), Sellén (hr Brunius), Arvid Falk (hr Bryde), Agnes (fru Teje), Rehnjelm (hr Ekman) och Falander (hr Svennberg). Ateljé Jæger foto.

ANMALAREN BEFINNER SIG Åtskilligt på efterkälken den här gången i fråga om de senaste veckornas premiärer och musikilldragelser; men som våra läsare märkt har Bondetågets omgestaltande händelse inkräktat så hårdt på utrymmet i spalterna, att allt annat måst skjutas åt sidan. Därför endast i största korthet ett påpekande af de nyheter, på hvilka rampljuset ännu lyser.

Från Svenska teatern anteckna vi "Röda rummet", August Strindbergs sjudande ungdomsverk, som på ett lyckligt sätt lämpats för scenen af den flitige och allprövande Algot Sandberg. "Röda rummets" frätande satir och nihilistiska stämning kan naturligtvis ej återgifvas på scenen, utan att mycket af den Strindbergska prosans kraft och lidelse reduceras eller försvagas, men hvad som återstår i den sceniska bearbetningen äger i hvarje fall tillräckligt af diktens färg och ton för att denna 80-talsstridernas brinnande fanduk skall igenkännas äfven på teaterbiljan.

I fråga om utförandet framstodo särskildt herr Svennberg som Falander och herr Hammarén som "filosofen" Ygberg. De voro båda ett par äkta Rödarums-figurer, skarpt karaktäriserade och konsekvent hållna. Hr Bryde hade en förträfflig Strindbergsmask, men fick icke fram så värt mycket af det vulkaniska hos gestalten. Däremot hade hr Olsson ett par lyckliga scener som den fromme och världsfrånvände Olle Montanus. Fru Teje gjorde af Agnes en från slinka, men det förföriska, som finns hos bokens Agnes, kom föga till sin rätt. Hr Högel var slående sann som den rabulistiska snickaren i Hvita bergen och hr Barcklind en utmärkt dr Borg.

Henri Bernsteins "Hemligheten", har haft god framgång på Intima teatern. Hufvudfiguren, en halft dämonisk kvinnogestalt vid namn Gabriella Jannelot, som under vänskapens och tillgifvenhetens mask endast lefver för att skapa andras olycka, tolkas af fröken Hilda Borgström, som nog icke i alla delar passar för uppgiften, men dock åstadkommer en god totalbild. Rollen, liksom hela stycket, är teater från början till slut, men det kunnighetens raffinemang, som sällan sviker en fransk teaterskribent, gör af de tre akterna en både underhållande och ställvis gripande dikt. Hr Hansson har en tacksam uppgift som en ung själens ädling med starkt accentuerad moral, en uppgift, där hans talang skapar en rad af ypperliga moment. Hr Lavén är bäst, när han får skämta och säga stickande repliker. Ställd inför allvarliga komplikationer blir han gärna torr och ser ut att önska författarens lamentationer dit pepparn växer. Som en ung fru med ett för sin äktenskapliga lycka ödesdigert föregående äger fru Christierson ej de nödiga resurserna i fråga om intelligens och temperamentsstyrka, men hennes behagfulla yttre och en tillkämpad rufin hemföra åt henne en ej oäfvnen framgång.

Från scenen och estraden.

Här skulle tvifvelsutän fru Molander — hvars talang direktionen envist tycks sätta under ena skäppa — åstadkommit något utmärkt. Det sägs också att hon från början varit utsedd till rollens framställarinna, men att hon till följd af vissa yttre sidoinflytelser gått miste om förtroendet. A quoi bon? kan man med skäl spörja.

Den svenska folkdramatiken äger icke allt för många odlare, hvadan hvarje tillskott, där växt och vilja kunna spåras, bör hälsas med uppmuntran. Folkteaterns populära komiker, herr Sigurd Wallén, är nu också vorden författare och har med sitt folksycke "Janssons frestelse" gjort en ganska lyckad debut. Handlingen är enkel nog och andra aktens frestelsescen i herrgårdsfrökens sängkammare tangerar ibland

det osmakliga, men förtjänsterna ligga i den trovärdiga skildringen af några folkliga figurer samt i en osökt rustik humor. Själ af återger författaren med sin måttfulla och tagande komik den unge hemmansägaren, som efter åtskilliga kryssningar bland den förbudna erotikens farliga skär, lyckligen når äktenskapets hamn.

På konsertestraden råder högsäsongens liflighet. Sedan vi sist skrefvo har Konseriföreningen haft ett par lyckade konserter med verk af Berwald, Richard Strauss, Schubert, Norman m. fl. Strauss företrädde af brottsstycken ur hans opera "Rosenkavaljer", som uppenbarade en ingalunda excentrisk och bisarr skapare, utan en ställvis konventionell, ställvis underhållande musiker, hvilken ibland ej ens drog sig för att tangerad den s. k. kapellmästarmusikens lätttyrskade fält.

Vidare äro att notera en konsert af Wilhelm Stenhammar å Kgl. teatern med nya personlighetsbelysande verk från hans de senare åren sparsamt vällande produktion och under hans eget anförande, en givande kammarmusikaffon af violinisten Julius Ruthström med biträde af kända, talangfulla förmågor, pianisten Severin Eisenbergers ypperliga pianoaffnar samt Brüsselkvarteretten, hvilken trogen sina traditioner hvarje februari fyller vårt musiklif med sitt rika konstnärskap.

Häromkvällen gaf kgl. teatern sin tredje symfonikonsert för säsongen, hvarvid en rysk pianist Tina Lerner utförde pianopartiet i P. Tschai-kowskys B-moll-konsert och vann berättigad framgång för sitt eleganta och kraftigt gestaltade spel. Programmets hufvudnummer, Hector Berlioz' dramatiska symfoni "Romeo och Julia" gjorde däremot ett nedtyngande och förbryllande intryck, frånräknadt enstaka partier såsom den luftiga instrumentalsatsen "Drottning Mab" och kärleksscenen. Det hela är ett virrvarr af idéer och hugskott, af geniala skaparresultat som stå som korta parenteser bland långa musikaliska tankeföljder, där det ledsamma och kuriösa breder ut sig, som en öken, tröttnande att genomvandra.

En sångaffon af hofsångerskan Signe Rappé hade fyllt Musikaliska akademiens hörsal med en talrik och intresserad publik. Denna sångartist väcker städse intresse genom den kultur, som utströmmar från hennes personlighet och skänker afslipning åt hennes föredrag. Programmet var sammansatt af både den äldre och den nyare romandiktningens alster och genomfördes med en aldrig svikande smak. Särskildt Mozart och Schubert tolkades förträffligt.

Sist må nämnas den unge ryssen Issay Mitniky, hvars violinsång är en återspeglning i toner af allt hvad lifvet har ungt och berusande.

ARIEL.

Pianisten Tina Lerner.

Wettergrens
KAPPOR
&
KOSTYMER

BÄSTA SNITT.
OMSÖRGSFULLASTE ARBETE.
ERHÅLLAS I DE FLESTA
KAPPAFFÄRER I RIKET.

OFVANSTÄENDE FABRIKAT
finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

SJU

dag i veckan
läses en annons i

IDUN

Iduns Hjälpreda för Hemmet läses under rubrik "Om hudens vård":

— Bland alla de medel, som rekommenderas för bevarande eller förbättrande af hyn, anses boraxbenzoë såsom det bästa. — Mot finnhud och ören hy är bästa medlet en längre tids begagnande af borax benzoëtvål. —

Gahns Borax Benzoë tvål
har sedan gammalt stort förtroende. Pris 50 öre st.

KÖKSALMANACK
Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

fläskkorf; fransk bröduppding med vaniljsås.
FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckkorf med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Oxrullader med potatis och lingon; vinsoppa med skorpar.
LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; ragu på kött (rester från fredag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Silluppding med äggstanning; mandamin-kräm med mjölk.

RECEPT:

Falsk sköldpaddssoppa (f. 12 pers.). 1 kalvhufvud, 2 1/2 lit. vatten, 1 msk. salt, 6 hvitpepparkorn, 4 msk. smör (80 gr.), 1 skifva rökt fläsk (20 gr.), 2 rödlökar, 3 morötter, 1 purjolök, 1/2 selleri, 1 msk. tomatpuré, 6 msk. mjöl (60 gr.), 2 lit. brun buljong, sockersoja, salt, cayenne, 1 dcl. mader.

Beredning: Kalvhufvet skall vara skalladt och rakadt och huden ej afslaktad. Det klyfves; tungan, hjärnan (användas till kroketter och stufning) och ögonen tagas bort, hufvet sköljes och får ligga i rikligt med kallt vatten omkr. 12 tim., så att blodet drages ur. Det rensas och blancheras 10 min., sättes på i det kalla vattnet, tillsatt med saltet, skummas noga och får koka med pepparn, tills köttet lossnar från benen. Hufvet tages då upp, köttet skäres löst, lägges på flatt fat under lindrig press, spadet silas och skummas. Fläskskifvan och de ansade, sönderskurna rotsakerna brynas väl i 2 msk. af smöret. Spadet och tomatpurén

Köp Schweizer's Siden

Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt och kulört. Crepon, Faconnés, Chinés, Ottoman, Messaline, Mousseline 120 cm. bredt från 95 öre metern, Sammet till klädningar och blusar. Pysch till jaketter och kåpor. Såväl som blusar och rober med äkta Schweizerbroderier i basit, ylle och siden.

Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner portofritt och redan förtulladt till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz).
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

tillsättas och alltsammans får koka omkr. 2 tim. Spadet silas och skummas ånyo, mätes och bör utgöra 1 lit. Resten af smöret fräses med mjölet 2 min., spadet och buljongen spådas på; det i små, jämna bitar skurna köttet lägges i och soppan får koka under rörning 5 min. Den färgas med sockersoja (2 tsk. brynt socker, 2 msk. hett vatten), afsmakas med kryddorna samt vinet och serveras med hårdkokta äggulor och fiskqueneller

Nougatglace (f. 12 pers.).
Nougat: 1 hg. sötmandel, 125 gr. strösocker.
Kräm: 8 äggulor, 150 gr. socker, 1 lit. kokande grädde.
Beredning: Mandeln skällas och hackas fint. Sockret lägges i en något varm stekpanna och röres med träslaf öfver elden, tills det är smält. Då tillsättes mandeln genast, massan får ett uppkok och upphålles på väl smord plåt. Så fort nougaten är afsvagnad, skäres den i rutor med en hackknif, smord med smör, och lossas från plåten.

Till kräm en röras äggulorna och sockret i en kastrull omkr. 20 min. Den kokande grädden spådas på, litet i sänder, hvarefter krämen får sjuda öfver elden under kraftig vispning, tills den är tjock och pösig. Kastrullen afllyftes och vispningen fortsättes, tills krämen är kall. — Därefter stötes 120 gr. af nougaten och passeras, hvarefter den blandas i krämen. Den kalla glacedosan hälls i glacedosan, men krämen får ej fylla dosan till mer än två tredjedelar och krämen fryses på vanligt sätt. Sedan glacen frusits, kan den direkt uppläggas med sked i glas eller i pyramid på skål med servett eller tårtapper. Glacen garneras med den öfriga nougaten.

Pastej med fågelstufning (f. 6 pers.).
Mördeg: 190 gr. mjöl, 1 hg. smör, 5 gr. salt, 10 gr. socker, 1 dcl. vatten, 1 äggula.
Fågelstufning: Rester af tjäder eller annan fågel (3-4 hg.), 1 lit. vatten, 1 tsk. köttextrakt, 1 tsk. salt, 1 bukett, 2 msk. smör (40 gr.), 5 msk. mjöl (30 gr.), 6 dcl. fågelbuljong, 1 msk. tomatpuré, salt, hvitpeppar, 1 äggula, 1-2 msk. mader.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.).
Beredning: Mjölet siktas på bakbordet; smöret, som bör vara kallt, fördelas i flockar i mjölet och inarbetas hastigt med fingerspetsarna, tills blandningen blir jämn och ljusgul till färgen. Då tillsätts kryddorna, vattnet och äggulan raskt och degen knådas ett par gånger, rullas till en boll, lägges genast i en servett och ställes på kallt ställe att hvila 1 tim.

Rester af fågel skäras i skifvor. Skroftet hugges sönder och påsättes att koka i 1 lit. vatten, tillsatt med köttextraktet, saltet och 1 bukett (1 purjolök, 3 persiljestjälkar, 1 selleritopp). Buljongen får koka omkr. 2 tim., eller tills den har god smak, då den silas och skummas. Smöret och mjölet fräses 2 min., buljongen tillsättes och säsen får koka 5 min. Den afsmakas med tomatpurén och kryddorna, afredes med den vispade äggulan och sist nedröres vinet. De gen utkafas till omkr. 1/2 cm. tjocklek och därmed beklädes en väl smord, slät pastejform. De gen bör hänga 2 cm. utöfver formens kant.

Fågelskivorna läggs i och så mycket sås påhälls att den nästan täcker köttet. (Resten af säsen spådes med mera buljong och serveras till pastej.) Kanten, som hänger öfver formen, vikes öfver stufningen och ett lock af degen pålages. Det garneras med figurer af degen och penslas med uppvispadt ägg.
Pastejens gräddas i varm ugn omkr. 1 tim. Formen ställes på ett fat med tårtapper och omvras med en bruten servett.

Griljerad kalbringa (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. gödkalbringa, 1 1/2 lit. vatten, 2 msk. salt (30 gr.), 10 hvitpepparkorn.
Till panering och stekning: 1 ägg, 1 dcl. stötta skorpar, 3 msk. smör (60 gr.).
Beredning: Bringan knäcks väl, torkas med en duk, urvriden i hett vatten, påsätts i kokande vatten och skummas noga, hvarefter kryddorna läggs i. Den får sakta koka med tätt slutet lock, tills den är mör och de yttre benen lossna eller 1 1/2-2 tim. Den tages upp, benas ur, penslas med det uppvispade ägget och beströrs med stötta skorpar. Smöret brynes i en långpanna, bringan lägges i med yttresidan upp och brynes i varm ugn, under det den ofta öses öfver med smöret i pannan. Serveras med brynt smör och stufvade jordärtskockor.

Stufvade jordärtskockor (f. 6 pers.). 1 1/4 lit. jordärtskockor, 1 lit. vatten, 1 tsk. salt, till förvällning, 4 dcl. kokande skummjöl, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), 1 tsk. socker (5 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar, 1-2 äggulor.
Beredning: Jordärtskockorna sköljas, borstas väl rena, skrapas och lägges efter hand i ättikblandadt vatten (1 lit. vatten, 1 msk. ättika), för att ej mörkna. De sköljas ånyo, förvällas i kokande, saltadt vatten 3-4 min., upphålles i durkslag och få afrinna. De påsätts i den kokande mjölken och få koka mjuka, hvilket prövas med en vispkvist. De

BÄST
ÄR

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN-FABRIK

Obs!
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska

Sardiner i finaste
Olivolja och Tomatsås
för Smörgåsbordet.

Är magen i oordning använd
då Apoteket Vasens Laxermarmelad
Är ett behagligt och effektivt afförings-
medel. Pris 1 kr. per ask. Finnes
på alla apotek.

MACCARONI
Användes såväl till stufningar som
efterrätter
Begär alltid
SVENSK MACCARONI

HULTMANS RENA CACAO
pr hg 45 öre

Vid emaljmalning af husgerådssaker af trä, bleck, korgarbeten, blomkruror m. m., bör alltid den bästa emalj-färgen användas. Ingen kan i hållbarhet och brillant utseende mäta sig med **China-lack**. Arsenikfri enligt nya giftstadgan.
Erhålles hos alla färghandlare. Fabrikanten: **Dorch, Bäcksin & Coos A.-B.**, Göteborg och Stockholm.

Handdukar.
850 dussin **HELLINNE** Handdukar, 2-skaft och 4-skaft af tjock, kraftig kvalitet i storlek 50x65 cm. slut-säljas under närmaste tiden till 3.90 pr duss., 2.- kr. pr 6 styck.

Dessutom bortsänk-
ka vi i reklamsyfte till
varje rekvisit som kö-
per minst 2 duss. Hand-
dukar en värdefull pre-
sent värd minst
1.50.

GRATIS

Strålin & Persson, Korsnäs.

Prenumerera på Idun!

A.C. SVENSSONS
KNÄCKEBRÖDSBAGERI
GÖTEBORG

Äkta Göteborgs
Knäckebröd.
Hygienkontrollant:
Dir G. Hjort
af Ornsås.
Tel.: 11 & 929.

Mellin's Food
är bästa kraftnärning för
svaga, klena barn i alla åldrar.
Förordas af läkare.
Köpes i apotek, speceri-
& drogaffärer.

T-O-F-T-S
Ovillkorligen bästa té,
som erbj. i detta pris!
1/2 kg. 2.25, 1/4 kg. 1.15.
Förp. i vack. lacker.
bleckkarn. Frakt o.
postafg. fr. 2 t. 4 st. 1/2 kg.
0 60 fr. Percy F. Luck
& Co H. A. B., Sthlm.

Réglisse Florent
är erkändt världens bästa och
mest välsmakande lösande medel
vid hosta, heshet och kafarr. Säl-
jes öfverallt, profaskar å 40, 35
och 30 öre exped. af
A.-B. S. J. Norman, Stockholm.

Husvarna

**Central Bobbin
Symaskiner**

utmärka sig genom utom-
ordentligt lätt gång, mycket
stor hastighet, korta nålar,
stor hållbarhet mot slitning
och stor spole. Arbeta där-
för alltid till ägarens be-
lätenhet.
En svensk symaskin
bör finnas
i hvarje svenskt
hem.

Äldre ärg. af Mönstertidningen
Konstslöjden i Hemmet
realiseras. Pris 2.50 pr ärg. Red.
adress: Vistby.

Ni kan spara
vid tillredandet af Puddingar,
Bakverk etc. utan att kvalite-
ten försämras, om Ni använ-
der färre ägg och i stället

MAIZENA

DURYEA
NATIONAL STARCH COMPANY
NEW YORK, U. S. A.

Rätterna
tillagas
mycket bil-
ligare, bli dock lika närande
med samma utsökta välsmak.

Våra Maizena-
recept tillsändes
Eder gratis och franko
om Ni insänder ett brefkort med
påtecknad namn och adress
till Corn Products Co., Aid. K,
Holmens Kanal 9, Köpenhamn.

Vantar & Strumpor
MED **Lejon** MÄRKET!
FÖRSÄLJAS
I ALLA VÄLSORTERADE
SYBEHÖRS-MANUFAKTUR-
& KORTVARUAFFÄRER

upphållas åter i durkslag, och spadet tillvaratages. Smöret fräses i en kastrull, jordärtskockorna läggas, beströs med mjölet och fräses väl, under det kastrullen skakas. Så mycket af spadet spådes på, att det blir en simmig sås, som får sakta koka omkr. 5 min. Stufningen afsmakas med kryddorna, afredes med den uppvispade äggulan och får sjuda. Serveras till stekt kött. Jordärtskockorna kunna äfven kokas i buljong i stället för mjölk och för öfrigt tillagas på samma sätt. Stufningen afsmakas då med litet citronsaft.

Gädda stekt i filéer (f. 6 pers.). 2 gäddor på 750 gr. st., 1 msk. salt (15 gr.), 1/2 ägg, 3 msk. fint stötta skorpor.

Till steking: 4 msk. smör (80 gr.), 3 del. fiskbuljong (kokt på hufvud och ryggen), 1 tsk. salt (5 gr.), 2 del. tjock grädda.

Beredning: Gäddorna fjällas ej, rensas, skäras i filéer och ryggen jämte alla småben borttagas. Filéerna läggas med skinnsidan mot skärbrådan och köttet skäres från skinnet med en spetsig knif. Filéerna gnidas därefter med saltet och få ligga i tim., torkas ånyo, penslas på båda sidor med det uppvispade ägget och beströs med stötta skorpor. En aflång

fiskform med lock smörjes med hälften af det kalla smöret, filéerna läggas i med den tunna sidan mot den tjocka, så att de ligga jämnt, resten af smöret lägges i flockar ofvanpå, buljongen och grädden spådes på. Locket sättes på formen och fisken stekes omkr. 20 min. i varm ugn. Serveras med pressad potatis.

Mondaminkräm (f. 6 pers.). 1 lit. god mjölk, 3 msk. mondaminmjöl (45 gr.), skalet af 1/2 citron eller 1 msk. vaniljsocker, 3-4 äggulor, 3 msk. strösocker (45 gr.).

Beredning: I en kkp. af mjölken utröres mondaminmjölet. Den öfriga mjölken kokas upp med det finrigna citronskalet eller vaniljsockret, afredningen tillsättes och krämen får koka under rörning 5 min. Äggulorna vispas väl med strösockret och tillsätts, hvarefter krämen får sjuda och afsmakas. Upphållen i kompottskål, får kallna, garneras med sylt och serveras med mjölk.

SVAR

Å den senast införda serien frågor följa här nedan svar, och har redaktionen ansett, att det väfsta priset 10 kr. denna gång bör tilldelas signaturen *Vidi*, hvar den innehafvaren af denna signatur behåller anmäla sig å vår byrå för deloppets utbekommande.

Nr 26. På Rügen finnes massor af »Gasthöfe» med ungefärligen samma priser. I Sassiniz: Z. 2 1/2-4 m. F. 1 m. D. 2 1/2 m. P. 6-10 m. Alldeles utmärkt. Böttchers Hotel und Strandville. Utsikt över sjön. Mycket bra. D. von 2 m. Z. från 2,50 m. att och P. från 4,50 m. In Crampos finnes ett billigt och bra hotell. Hofen-Hohl (2 aB) Z. 1,25-2 m. F. 75 Pf. D. 1 1/4-1 1/2 m. P. 4 1/2 m. Det finnes äfven godt om privatvagnar i såväl Sassiniz och Crampos. I de flesta privatvagn 3,50-5,50 m. i veckan. Bad: sjöbad i Sassiniz 50 Pf. för dem, som uppvisa kurbilj från Sassiniz, 40 Pf. Abbonem: 10 bilj. 3 m. Varmt bad 1 m. Barn under 12 år hälften.

Bättre Siden

än de välkända kvaliteter vi föra i marknaden finnes icke. Profver på begäran gratis!

**Brunkebergs
Manufaktur Magasin,
Stockholm.
Kungl. Hofleverantör.**

Nervstärkande. - Blodbildande. Apftigivande. - Välsmakande.
250 gram: 3 kronor.
Förordas af läkare, fås på apotek och i kemikalieaffärer. Tillverkas å Apoteket Ejern, Göteborg.
Till platser, där inga återförsäljare finnas, sändes Nervogen fraktfritt direkt till förbrukaren.

Som man bäddar får man ligga.

En god hvila och sömn är hufvudvillkoret för hälsa och arbetskraft. Ju bättre man ligger, dess bättre sover man.

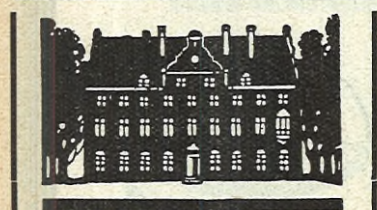
Därför skall Ni bädda Er säng med nutidens fullkomligaste öfvermadrass, **Hygien-Madrassen**. Den är lagom mjuk och varm. Den är hygienisk och billig och betydligt varaktigare än hvarje annan madrass.

Tillverkas af för ändamålet särskildt beredd bomull med intill 10 st. sammanpressade skift.

Till orter där återförsäljare ännu ej finnas, sändes Hygien-Madrassen mot efterkräf direkt.

Priskurant och profver gratis och franko. Platsagenter antagas mot hög provision.

Specialaffär för SCHWEIZER BRODYR, SPETSAR, VÄFNA DER m. m. Rikt profsort ment till landsorten.
**Broderi-Affären,
9 Kommendörsgatan 9**

DJURSHOLM
Sveriges äldsta och bäst ordnade villasamhälle.
Samskola med dimmissionsrätt. Kommunalskatt ca hälften mot i Stockholm.
DJURSHOLMS AKTIEBOLAG, DJURSHOLM.

GAS-SPIS

I HVARJE KÖK

I Binz kan rek. Villa Sonnenschein (Gertr. Frölich) T. 75 Pf. D. 1 1/2 m. P. 4 1/2-5 1/2 m. Villa Helene (Frau Clara Dichman - vid stranden - godt familjepensionat). Bad: 1 bad 40 Pf. 10 bad i abonem. 3,50, barn 20 Pf. och för 10 bilj. 1,50. Varmt bad 1 m., 12 bad 10 m. Barn hälften. I Göhren äro pensionsprisen som ofvan, men de kalla baden billigare. Thiessow är den sydligaste punkten på halvön Mönchgut. Alldeles härligt. Pris i allmänhet: Z. 1-2 m. F. 60 Pf. D. 1 1/2 m. S. 1 m. P. från 4 m. Privat rum från 10 m. Hela lägenheter från 20 m. Kalla bad 25 Pf. Utmärkt sandstrand. Varma bad 1,25. Barn 75 Pf.

Nr 27. Arbetsplanen är beroende måltidstimmarna samt på hur mycket ni själf vill uträtta. Hjälp själf till på f. m. Ordna frukostbordet, damma, vattna blommorna. Köp hem och tillaga maten. Låt jungfrun elda, bädda upp, städa, diska. Så är det mesta arbetet utfördt på f. m. och fru och tjänsteflicka kan handarbeta på e. m. I allmänhet gör numera tjänare sitt eget arbete. När en fru låter tjänaren göra fruns arbete så är detta mestadels för att jungfrun skall lära sig att ta vara på tiden. Jag anser att det bör vara frivilligt som jungfrun arbetar till fru och det får inte vara något tvång i den vägen, ty då flyttar jungfrun. Undantag när det finns barn, t. ex. barnjungfru i hvars åligganden det ingår att hålla barnens tyg i ordning. En duglig och rask jungfru, som har medhunnit allt på f. m. bör få eftermiddagen disponibel till sitt eget arbete, till att gå ut i friska luften eller till bekanta. Vid vecko- eller storrengöringar, vid tvätt och stryking etc. blir det ju undantag från denna regel. Ebon.

Nr 28. Upplysning om en verkligt lönande plats för damfrisering garanteras, om ni tillskrifver sign. »S. H.», Eskilstuna p. r.

Nr 29. Vaniljkarameller: 850 gr. socker smältes med 1/2 liter vatten och kokas. Man tager en kopp vatten, doppar däri en träsked, denna doppas så i sockret och så åter i vattnet. Fastnar det i tändarna då man tuggar därpå, måste det koka ännu en stund. Vaniljdroppar, färg efter behag.

Polkagrisar: 425 gr. socker kokas tills det håller profvet för bräck-socker, hvarefter ihälles några droppar pepparmyntolja. Sedan slås sockret upp på en väl oljad plåt, men litet socker lämnas kvar i panna, hvartill sättes litet karmin, hvarefter det åter får koka tills det håller karamellprof. Under tiden arbetas det första sockret, rullas och drages tills det blir mycket hvitt. Då uppslås det röda sockret, arbetas och drages ut tunnt, delas och lägges tillsammans med det hvita. Massan rullas bullas, hvarefter lagom stora bitar afklippas.

Sirapskarameller: 3 del. sirap kokas med 1 1/2 del. socker tills det håller karamellprof, då däri blandas en näfve skällad och hackad mandel. Drages mellan händerna och formas till stänger, hvilka afklippas till önskad storlek. Vidi.

Nr 30. Finnes hos Tjäder vid Riddarhustorget i Stockholm och är icke dyrare än annan tobak. »A. o. O.»

— Det lär i cigarrhandel, hvar som helst, säljas en sort cigarrer af nikotinfri tobak, ej dyrare än en annan vanlig cigarr. Vidi.

Nr 31. Mia Shannongs lilla bok om damernas morgongymnastik kanske passar. S. S.

Nr 32. Försök med att gifva privatlektioner i språk och musik t. ex. På alla platser finnas alltid många vetgiriga, som intressera sig för dessa ämnen, ehuru de af en eller annan orsak under sin uppväxttid icke fått tillfälle att inhämta kunskap i desamma. S.

Nr 33. »Ung flicka med mycket lust för trädgårdsskötsel» kan vara säker om att framtidsutsikterna på trädgårdsmästarebanan äro ganska missräbbla, om man äfven genomgått en af statens trädgårdsskolor, alltså 2-årig kurs med minst 3 års föregående praktik. Har man pengar, så att man kan köpa eller arrendera en trädgård, ställer sig saken annorlunda, till en viss grad. Ofantligt hälsosamt för både kropp och själ är ju trädgårdsarbetet, men för portmonän är det en annan sak. U.

— I Idun nr 6, afdelning för »lediga platser», står en plats för bildad kvinnlig trädgårdsmästare». Där kan ni kanske göra förfrågningar om lön och annat som kan intressera er. Ingrid.

Nr 34. Ni bör läsa Edgar Allan Poe. S. S.

Nr 35. I Helsingborg finnes ett barnsjukhus. Tillskrif direktionen för Helsingborgs barnsjukhus med förfrågan om ni kan få bli elev. Ett unat är »Barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs minne», utanför Stockholm. S. S.

— »Barnkär», som önskar utbildas sig till barnsjuksköterska, torde hänvända sig till föreståndarinnan för Sällskapet Barnavård, Sthlm, för alla nödiga upplysningars erhållande. Vidi.

Nr 36. En flaska »Gull» å 1 kr. som köpes i parfym-affärer m. fl. ställen hjälper säkert. Beskrifning medföljer. Min man har haft likadant, nu bra. Lillan behöfver icke särskildt hållas inne. »A. o. O.» (Forts.)

BREFLÄDA

EXPEDITIONENS BREFLÄDA
»Prenumerant 25. 2.— pr gång.
»Våren 1914», Jönköping. 3:75 pr gång.
»Maja», Knäryd. Den skola i hvilken ni uppgår eller skola genomgå en kurs, kan naturligtvis lämna eder de önskade upplysningarna.
»Karin 1914», 4:75.
Likvid i postanvisning.

Broderier Lucerna

direkt från Schweiz. porto- och tullfritt till bostaden.

Klädningsar från Kr. 8.65
Blusar från Kr. 2.95
Barnklädningsar från Kr. 4.35

Bästa Schweizer-Broderier på Batist, Voal, Crêpon, Linne och de modernaste sidentyger. Begär vår nya katalog 10 med broderade prover. Våra broderiartiklar äro endast afpassade, men leverera vi tillskrifningsmönster i alla storlekar efter beställning.

Schweizer & Co. Luzern, Schweiz

PÅ DEN GIFTA KVINNAN hvilar i icke ringa mån ansvaret för om försäkring å mannens lif kommer till stånd eller ej. Hon blir ofta mannens rådgivare i denna angelägenhet, och på henne ankommer det i många fall att så ställa husets ekonomi, att medel ej saknas till försäkringspremier. Mången änka med oförsörjda barn beklagar bittert, att hon ej medan tid var understödde mannens sträfvan att genom en försäkring skydda de sinas framtid.

Betänk att Lifförsäkrings Aktiebolaget Nordstjernans UPPFOSTRINGSFÖRSÄKRING

garanterar erforderligt kapital för barnens uppfostran.

Rikhaltiga variationer. Begär prisk. Tidaholms Bruk, Tidaholm. Kungl. Hofleverantör. Försäljningsmagasin: Mästern Samuelsg. 30, STOCKHOLM.

Vegetarisk kokbok

för hem och skola.

Utarbetad av

Lärarinnorna vid Pedagogiska hushållsskolan i Helsingfors

Edit Reinilä, Sofie Colonius, Valma Krank.

Pris 3 kr.

P. A. Norstedt & Söners förlag.

Ängrensad o. desinficerad, extra prima säljer jag till kr. 1.25 pr kg. Exp. franko i balar om 10 kg. Fjäders är ny, ren och fullspriad, torr, extra prima vara, ängrensad och färdig att lägga i dynor. Tusentals tacksamhetsskrivelser emottagna under de 10 år jag innehaft min affär. Utfaller ej fjädern till full belåtenhet får den returneras och pengarna återbetalas. Profver på begäran. S. H. Svensson, Landskrona. Tel. 390. Sveriges största och mest välrenommerade affär i branschen.

Prenumerera på Idun!

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när ni svarar på annons om ledig plats.

LÄRARINNA, som genomgått Högre Lärarinneseminarier, musikalsk och undervisningsvan får plats till hösten på större egendom. Svar till »Snarast», Iduns exp., Sthlm.

SKURUPS FOLKHÖGSKOLA. Föreståndarinnan vill sköta ledig. Undervisningstid 1 maj—1 aug. Kompetens: fackutbildning i väfnad. Lön: 500 kr., fri bostad, lyse och vedbränd under kursen. Ansökan, helst åtföljd af foto och läkareintyg, ställs till skolans styrelse och insändes till Rektor Nils Buhre, Skurup (Skåne) före 20 febr.

YNGRE BILDAD DAM af fin familj, språk- och musiklärarinna, van och kompetent att sköta hem och tjänare, handleda barn, hjälpa med läxläsning m. m. erhåller god plats i Stockholm. Svar med foto och rek. till »25—30 år» till Tjäders Byrå, Brunkebergsg. 12.

KAMMARJUNGFURU, villig deltaga i stadsn. o. servering, finner plats 1 mars eller 1 april hos en äldre fru i Göteborg. Svar med betygsafskrifter, foto och lönespråk adr. »Fru L. S.», Postkontoret, Vasagatan, Göteborg.

SNÄLL, FRISK O. ARBETSAM flicka får plats som familjemedlem i litet fint hushåll utan jungfru, 14 min. från Stockholm. Lön 18 kr. Svar med foto och frankeradt svarskvert under »Bildad o. sykkunnig 123», Iduns exp.

PRAKTISK, BILDAD FLICKA får plats som hönserielev. Den som äfven är road af biskötsel har föredr. Fröken E. Bogeman, Wrangsjö, Aneby. **BLEVER I GOBELINVÄFNAD** emottagas hos Ameli Fjæstad, Rocksta, Arvika.

BILDAD FLICKA, kunnig i bakning och matlagning, helst äfven vegetarisk, erhåller den 24 apr. plats som kokerska i direktörsfamilj på landet. Jungfru finnes. Svar med ref. och foto samt lönespråk till N. L., Kinna, Elf. 1.

I LITEN FAMILJ nära Malmö får bildad, gladlynt flicka, helst ej under 24 år, plats den 1 maj att med van husmoders hjälp sköta hemmet. Svar med lönepret., bör sändas till »E. D.», Akarp p. r.

UNG FLICKA med elementarbildning kunnig i sömnad och spelman får plats att medfölja svensk familj till Buenos Aires att handhafa 4-åring och vara behjälplig med i hemmet förekommande göromål. Svar till »G. E.», Iduns exp.

NORRA INACK-BYRAN ansk. goda platser af vård-, sjukskött., kontors-, affärs-, sällskaps-, hushålls-, barnfröknar. Malmstillnadsgr. 27, Sthlm. **DISPENSÄRSKÖTERSKA** för Norra Hallands Dispensär med station i Varberg anställes från den 1sta april. Lön 1,200 kr. pr år, fri bostad, lyse och värme. Ansökan, ställd till Dispensärstyrelsen, Varberg före den 15 mars.

BILDAD, SYKUNNIG FLICKA, van vid barn, får gen. god plats som barnfröken. Foto, rek., anspråk till »Frisko», Örebro p. r.

KVINNLIG trädgårdsmästare erhåller plats 1 april på uppfostringsanstalt i Stockholm. Tjänstgöring hela året. Begynnelselön 500 kr. och fritt vivre. Sökes före 6 mars hos Stockholms Barnavårdsnämnd, Fredsgat. 9.

HUSMODERSBEFÄTTNINGEN vid Allm. och Sahlgrenska Sjukhuset i Göteborg är till ansökan ledig. Begynnelselön kr. 500 jämte allt fritt. 1 mån. semester. Tillträde snarast. Föreståndarinnan.

EN BÄTTRE, anspråklös, barnkär och frisk flicka, något kunnig i sömnad, erhåller omkr. 1 mars plats i familj nära Borås för att biträda vid skötseln af två flickor om 3 1/2 och 1 år samt vid inomhus föref. göromål. Svar med foto, lönepret. m. m. till »A. A.», Strömsfors.

I GODT HEM, egendom i Västergötland, närheten af stad, två personers hushåll med tjänare, får bättre duglig, hushållsvan flicka plats, som sällskap och hjälp. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

I STAD I NORRLAND får som husföreståndarinnan hos medelålders ogift läkare med tjänarinna, bildad yngre hushållsvan, enkel, behaglig flicka, helst musikalsk, plats. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm. **FÖR 3 personers hushåll** sökes till den 15 april ev. 1 maj en välrenom. skicklig kokerska. Elektr. ljus o. vattenledning finnes. Endast kompetent person sökes. Svar jämte foto till »Ingenjörfamilj», Grängesberg p. r.

EN BILDAD, allvarlig och förständig flicka, ej under 25 år, önskas till att i samråd med husmodern förstå hemmet, enär husmodern är mycket klen. Den som har någon erfarenhet i sjukvård bör uppgifva det. Svar jämte betyg torde sändas under adr. »Prästgård», Horn, Våring p. r.

ALS ERSATZ für junge Schwedin (2 Jahr im Haus) suche ich junges Mädchen aus bester Familie zum 1 April zur Hülfe und Vertretung im Haushalt und bei der Erziehung von 5 Kindern (13—3 Jahr). Nähen und Schneidern erforderlich. Angebote mit Bild, Empfehlungen und Gehaltsansprüchen erbittet. Frau Geheime Regierungsrat Richter, Burggrabenstr. 8, Zehlendorf bei Berlin.

Billströmska Folkhögskolan. Kompetent lärarinna i väfnad erbjudes plats instundande 1 maj—7 aug. Lön: möbl. rum under kursen och 400 kr. Ansökan före 15 mars. **STYRELSEN**, adr. Hoga (Tjörn).

Skolköklärarinna vinner anställning vid Dalslands länthushållsskola. Tjänstgöring: maj—juli. Lön: beroende på kompetens, lägst 300 kr. jämte bostadsrum och middagar. Ansökan före 10 mars till rektor J. Thorson, Färgelanda, som äfven lämnar vidare upplysningar.

Tvättförestånderska. Kompetent tvättförestånderska erhåller plats vid Västerviks lasarettens mekaniska tvätt- och strykinrättning den 1 nästa april. Lön 300 kr. pr år och allt fritt. Ansökningar jämte kompetensbetyg torde snarast insändas till **LASARETTSSYSSLOMANNEN**, Västervik.

Platsen såsom husmoder vid Kronobergs läns landstings tuberkulossanatorium å lägenheten **Lugnet** invid Växjö sökes hos sanatoriets direktion adr. Växiö senast den 15 nästa mars. Lönen utgör 550 kronor om året samt allt fritt. Platsen tillträdes den 1 aug. detta år men skall husmodern vara skyldig att före tillträdet, i den mån sådant påkallas, biträda sanatoriets direktion med råd och upplysningar. Växiö den 11 febr. 1914. **Direktionen.**

PLATSSÖKANDE

BILDAD FLICKA som genomgått trädgårdskurs och har sysslat med trädgårdsskötsel några år, önskar plats att sköta villaträdgård, helst utom Göteborg, men äfven å annan ort. Små pretentioner. Svar till »Intresse-rad», Vasa postkontor, Göteborg.

EN 20-ÅRIG musikalsk flicka önskar plats som hjälp och sällskap i bättre familj, helst i stad. Har genomgått framstående hushållsskola med höga betyg. Svar till »K. A. L.», Grödinge p. r. Riks. Uringe 14.

EN 18-ÅRIG FLICKA med goda betyg från en ettårig kurs vid Skutskärs Husmoderskola söker plats från den 1 april, helst å landet. Svar till »Godt hem», Gefle Dagbl. Exp., Gefle.

BILDAD 22 ÅRS FLICKA af god familj, som genomgått hushållsskola och sjukvård, önskar plats att med jungfrus hjälp förestå mindre hushåll. Svar till »Musikalisk», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

EXAM. SLOJDLÄRARINNA, med goda betyg önskar plats i skola gärna som bitr. lärarinna, eller i hemslojd eller broderiäffär. Svar till »Slojdlärlarinna», Almkullen, Hörby.

HUSFÖRESTÅNDARINNA eller hushållsfröken söker plats. Goda rek. finnas. Svar till »1 mars», Kungshult p. r.

PÄLITLIG FLICKA önskar plats som elev på sanatorium eller dylikt. Helst frieleu nu eller framdeles. Svar till »A. W. E. 1914», Eskilstuna.

UNG FLICKA som vistats i prästgård 2 1/2 år, först som sällskap och hjälp, sedan som värdinna, söker plats till större herrgård eller familj på landet, helst i samma genre. Betyg och rek. finnas. Svar till »Mars 1914», Almtuna 22, Uppsala.

KOMMUNSJUKSKÖTERSKA önskar pl. vid sjukstuga eller privat. Bra betyg. Svar till Amanda Lagerlöf, Älfsby.

EXAM. LÄRARINNA söker plats i familj att läsa med mindre barn. Svar med uppgift om lön och pret. till »Vären 1914», Toarp p. r.

BARNSKÖTERSKA, teor. och prakt. bildad, önskar plats. Godt handlag med barn. Utmärkt ref. Svar till »Barnavän», Iduns exp.

PLATS som väf- och slojdlärlarinna önskas till folkhögskola eller annat lämpligt ställe. Svar till »H. H. 25», Iduns exp.

GEB. J. DEUTSCHE aus guter Fam., geb. in d. Krankenpf., im Haush. erf., sucht Stellg. als Gesellsch. event. z. Miterzieh. ein. Kindes. Stockh. bezorz. u. Bed. Ang. »M. C. 12», Göteborg p. r.

HUSHÅLLSVAN FLICKA önskar till den 1 maj komma i glad och treflig familj (helst i stad). Till en början mot fritt vivre. Svar till »Norrland-ska», Iduns exp. f. v. b.

BARNSKÖTERSKA, examinerad, önskar plats, helst i Göteborg. Flerårig praktik. Tacksam för svar till »Barnsköterska», Mönsterås.

I GODT HEM söker musikalsk, undervisningsvan lärarinna plats. Goda betyg. Svar: »Barnkär—Tålmod», Svenska Telegrambyrån, Sthlm, f. v. b.

LEGITIMERAD SJUKGYMNAST, med flere års praktik i utlandet, språkkunnig och med utmärkt betyg, önskar plats nu genast, på klinik eller i familj. Svar till »Ostende», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

FÖRESTÅNDARINNEPLATS hos bättre ungherre önskas af 27 års flicka nu till våren eller längre fram. Bästa rek. Svar till »Lisa», Hvetlanda p. r.

23-ÅRIG FLICKA önskar plats som sällskap och hjälp hos ensam dam eller i familj. Svar till »Elsa», Iduns exp., Stockholm.

UNG FLICKA som genomgått slojdo. hushållsskola önskar plats i bättre hem, helst där jungfru finnes. Äfven villig deltaga i skrifvögörelse. Svar emotes med tacksamhet under adr. »S. G. A.», Trollhättan p. r.

I LITET trefligt hem önskar bildad flicka få plats nu eller framdeles som verklig hjälp och sällskap. Är villig åtaga sig alla inom hus förekommande göromål. Goda rek. Små pret. Svar till »Hjälp i hemmet», Visby p. r.

Examinerad sjuksköterska önskar privatvård. Svar till »Plikttrogen», Kiosken, Viktoriag., Göteborg.

Värdinneplats

sökes i Sthlm af bildad dam. Kunnig i ett hems skötande och att handleda tjänare. Talar engelska. De bästa rek. Svar till »H. Y. Z.», Iduns exp., Sthlm.

Plats som husföreståndarinna

hos ensam herre sökes af bildad dam med vana och förmåga att sköta ett hem. Bästa ref. Svar till »Hemtrefnad T.», Iduns exp., Sthlm.

INACKORDERINGAR

I HEM, beläget å vacker plats i Småland, mottagas nu eller framdeles några småttningar från 4 till 8 år, som af en eller annan orsak äro i behof af kärleksfull fostran och moderlig vård. Undervisning till förbered. klasser. Högst och friskt läge. Bästa ref. Svar till »Hem 1914», Iduns exp.

INACKORDERING kan erhållas med ensamt eller deladt rum hos fru Maria Planting-Gyllenbaga, Artillerigat 28 A. III. Allm. tel. 222 23.

PÅ HERRGÅRD, 1 timmes promenad från Linköping mottagas inackorderier för längre och kortare tid (helger) unga flickor, undervisas uti allt hvad till ett ordnadt hem hör. Fina ref. Rikstel. Vidare under adr. »Barrskog», Hjulbro.

Inackordering, god och billig erhålles Drottninggat. 51 III, Sthlm.

Konfirmationsundervisning tillsammans med egen son och dotter samt inackordering kan i sommar erhållas i större prästgård, vackert belägen mellan sjöarna Vättern och Tåkern nära Ömberg invid järnvägsstation. Tillfälle till bad. Kyrkoherde J. Holmberg, Rogslösa.

Konfirmander mottagas 29 juni—9 aug. Intill järnvägsstation. Tillfälle till bad. Pris 130 kr. Kyrkoherde Axberg, Normlösa.

Konfirmander mottagas äfven i år 1 juli till omkr. 5 veckors kurs. Vacker trakt med skog och sjö. Afgift för inack. och underv. 125 kr. Goda kommunikationer. K. D. Ahlner, komminister, adr. Mölltorp.

För nervsjuka!

Lugnt hem i vacker trakt af Småland. God vård. Moderata priser. Josefina Göransson, exam. sjuksköterska, adress: Ryssby.

Inackordering i London.

Mrs Shepherd, 50 Schubert Rd, Putney, London mottager svenskar som söka bese London eller lära engelska. Helinackordering 30 Sh. pr vecka. Lektionspris 2 Sh. pr tim. Bästa ref.

Vid Länslasarettet i Vänersborg börjar ny elevkurs nästa 1 okt. Fordringar bland annat minst 21 års ålder och elementarskolebildning. Kursen, som är 2-årig, omfattar såväl teoretisk som praktisk utbildning. Närmare upplysningar lämnas af Öfverköterskan därstädes.

Bästa inackordering till vårterminen för skolyngling som vill dela stort och trefligt rum. Bästa ref. från nuv. inackordering. Svar »I. H.», Iduns exp., Sthlm.

In meinem Pensionat

finden Töchter gebildeter Kreise zur Erlernung der deutschen Sprache liebevolle Aufnahme. Gesundheitliche Fürsorge, gute Küche, auf Wunsch Wissenschaften, Musik. Moderne Villa am Hochwald. 1. ma. Empfehlungen. Frau Oberstleutnant v. Westerhagen, Wernigerode a/ Harz.

Nedkomst.

Hos skicklig barnmorska och sjuksköterska, som själf disponerar treflig, vackert och ogeneradt belägen villa vid skog och sjö, nära stad, kan blifvande moder, som önskar trygg vistelse och nedkomst, erhålla lämplig inackordering jämte omsorgsfull omvårdnad — äfven om så erfordras af skicklig läkare (specialist). Svar emotes under sign. »Kr. 3 pr dag», Iduns exp., Sthlm, f. v. b.

Begär prospekt! Margareta Husmoderskola o. Pensionat, Fillingstad. Tel. 246.

Kurs i trädgårdsskötsel

Börjar den 15 april—15 okt. vid Rosendals trädgård. Undervisning meddelas uti bank, köksväxtodling o. fruktodling, konservering, inläggning o. torkning af frukt o. grönsaker. Närmare upplysningar lämnas. Elsa Elgström, Rosendals Trädgård, Ervalla, riks 9.

Bogstens hushållsskola.

Under mars månad börjar en kortare kurs för unga damer i matl. bak, väfning, handarb. m. m. Grundlig, treflig undervisn. Nöjen anordnas. Begär prospekt. Fru Ida Palmgren, Bettna.

Vi söka damer hvars bekantskapskrets sätta dem i tillf. att till privatpersoner afyttra förstklassigt märke af Té och Cacao. Tillskrif »God förtjänst», Iduns exp., Stockholm, för vidare meddelande.

Kostnadsfritt.

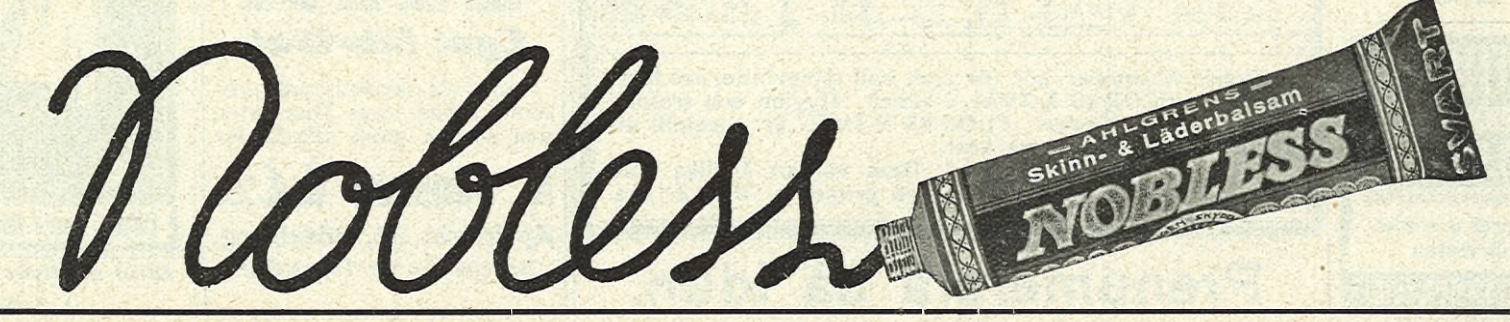
Om Ni genom undervisning pr korrespondens ämnar lära Er bokföring, räkning, rättskrivning, skönkrivning, svenska språket, stenografi, teckning, målning, tyska, engelska och franska, tekniska, juridiska och lanbruksämnen eller ämnar förbereda Er till avläggande af realskole- eller studentexamen m. m., har Ni fördel af att tillskriva oss. För att sätta Er i tillfälle att själv bedöma värdet av vårt undervisningssystem, sända vi Er kostnadsfritt för 6 månader vårt utresantsanta och lärorika tidning »Korrespondens», i vilken vi i varje nummer införa utdrag ur våra kurser. Rekvirera därför »Korrespondens» för 6 månader! Skrif samtidigt efter vårt rikt illustrerade prospekt och angiv ämne! Såväl »Korrespondens» som prospekt erhålles gratis och utan någon som helst förbindelse å Er sida.

Hermods Korrespondensinstitut,

Östergatan 53 B. Malmö. **Dir. H. S. Hermod**, Grundläggare av systemet »Undervisning pr Korrespondens» i Sverige.

Det billigaste skoputsningsmedlet är det, som vid minsta förbrukning ger högsta och varaktigaste glans åt skodonen och på samma gång konserverar dem. I handeln utbjudes "billigt" skocrem till 12 å 15 öre pr burk men delta låga pris möjliggöres endast genom dåliga råvaror och underhålliga tillverkningsmetoder. En kemisk analys af dessa skocremers skall i de flesta fall visa, att de innehålla stora mängder av för lädret rent skadliga ämnen, ävensom all sammansättningen i övrigt är mer eller mindre olämplig. Ett verkligt förstklassigt fabrikat, framsköllt med iakttagande av teknikens allra nyaste framsleg är däremot Ahlgrens Skinn- och Läderbalsam **NOBLESS**. Enär detta endast behöver användas i ytterst små kvantiteter blir det drygare än andra putsmedel och genom sin konserverande inverkan på lädret, gör förbrukaren stora indirekta besparingar. — Svart, gul, brun och vit (ofärgad) i tuber å 35 öre.

Till platser, där ännu inga återförsäljare finnas, expedieras gärna direkt till konsumenten 6 tuber portofritt för Kr. 2:10. F. Ahlgrens Tekn. Fabrik — Gefle.

Det bästa läkemedlet är

NISSENS

AKTA BRÖSTKARELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik,

medför enl. kongl. maj:ts medgiftvande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.

Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. Dr J. Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen

afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept. Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

Göteborgs Gymnastiska Institut,

Göteborgs Arkader, Göteborg, längsta o. fullständigaste specialkurs i **Sjukgymnastik o. Massage.**

Begär prospekt!

Med. Dr E. Kleens

(ett-åriga) kurs i **Massage och Sjukgymnastik** (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 i. m. Nr 37 **Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp.** Prospekt begäres städse under adress **Saltsjöbaden.**

Stocksunds Hviloheim

öppnas åter den 1 inst. mars. Pensionspris från 4 kr. pr dag. »System» Estrid Engström. Adr. t. o. m. den 20 febr. Vegagatan 1, Sundbyberg, sedan Stocksund.

Bästa medel mot röda och sönderspruckna händer är

Inoxbalsam.

Fås på apotek, kemikalie- och parfymaffärer. Pris 50 öre och 1 krona per flaska.

Misspyrdande hårväxt,

vårtor m. m. borttages under full garanti medels elektrolys. Fru Ebba Heyden, Eskilstuna. Riks 11 29.

Mot grått hår!

Härmed meddelas ärade kunder, att det utmärkte och mycket efterfrågade hårväxtmedel mot grått hår som i 40 år förtts endast i Fanny Gelins Parfymmagasin, Malmörsgatan 5, hädanefter fås under adress Firma Fanny Gelin, Norrviken. Rikst. tel. Norrviken 14. Pris: 5:50 fraktfritt.

Mélanogéne,

Diquemare — färgar hår, skägg och ögonbryn — håller färgen i månader. Pris kr. 4,50. Försändes diskret.

Franska Parfymmagasinet, Hoflev., 21 Drottninggatan 21, Sthlm.

ROYAL WINDSOR

Det berömda härstärkande vattnet.

Oliver grått hår dess ursprungliga färg. Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af. Märket grund 1879. Beg. end. fl. med orden: **Royal Windsor Perfectionne.** En alljämnt stg. försäljn. samt 30 års succés gar. Royal Windsors verkan Pris kr 5.- + porto.

Nederlag: **Franska Parfymmagasinet,** Hoflev., 21 Drottninggat. 21, Sthlm.

Mot dålig sömn och huvudvärk

rekommenderas **Örtkuddar** (45x35 cm.), som till pris 4 kr mot postförskott erhållas från **Fru K. Beer-mann, Ståldalen.**

Prenumerera på Idun!

EAU DE QUININE

KRONAN AF ALLA HÄRVATTEN

ED. PINAUD

18, PLACE VENDÔME PARIS

Bevarar o. stärker hårväxten

FÅS ÖFVERALLT **ED. PINAUD**

H. G. SÖDERBERG'S IMPORT A. B.

Prima Antracit, Hushållskol, Briketter, okrossad, krossad och småkrossad Koks

Hemköres till alla stadsdelar. All krossning och sortering sker vid våra nya anläggningar vid Värtan, hvarigenom en jämn och styrbfri vara erhålles.

Riks- o. Sthlmstel.: **Namnanrop: Söderbergs Import.**

På E. Hulfs Kvinnliga Utbildningsskola i Stockholm (f. d. Villa Hult, Kneippbadet)

fästes uppmärksamheten för de familjer hvilkas döttrar efter slutad skolgång önska med någon tids vistelse i hufvudstaden förena vinsten äfven af solida kunskaper i alla hushållsämnen, såväl som odling af konstnärliga anlag, jämte sunda förströelser under hemlifvets skydd. Elever emottages den 1 och 15 mars. Finaste referenser. Utförligt prospekt mot porto. Adr.: Artillerigatan 6, 2 tr. (invid Strandvägen). Rikstel. 11886. Allm. 289 40. OBS! Den enda skola i Stockholm med helpension, där äfven unga flickor utan att genomgå skolan mottagas i pension.

Vid Rösöskolan mottagas kvinnliga elever i trädgård och småbruk. Ny kurs 15 april—15 okt. Prospekt på begäran från frkn Ruth Rösö, Hagaberg pr Jönköping.

Blekinge läns folkhögskolas i Ronneby husmoder- och trädgårdsskola

öppnar nya kurser den 20 april. Skolan omfattar: a) en kurs på sex månader, däri undervisning meddelas i matlagning, konserv-ring, tvätt, trädgårdsskötsel, slöjd m. m., varjämte även teoretisk undervisning meddelas; b) en kurs på tre månader, där elev endast deltagar i skolköksundervisningen. Avgiften för den förra kursen 30 kr., för den senare 20 kr. Begär prospekt av rektor Adolf Bolin, Ronneby.

Vår- och Sommarkurser vid Kristinehamns Praktiska Skola

(Sveriges äldsta, största och mest välkända i sitt slag) börja den 1 mars, 1 april och 1 maj uti **Handelsavdelningen** (för män och kvinnor), **Slöjdvadningen**, **Hushållsavdelningen** o. **Trädgårdsskolan** (för kvinnor). Skolan medverkar kost adsfritt till platsers erhållande. Val av skola ytterst viktigt, rådfråga därför om möjligt förutvarande elever eller deras målsmän. Begär prospekt som sändes mot dubbelt porto. **NILS SCHENKE, Rektor.**

Uppmärksamma kvinnliga kurserna vid Önnestads Folkhögskola,

Prisbilligt!

nära Kristianstad, i vacker trakt, samt dess **Övre Avdelning** utbildande för hem och fortsättningskolor i hus ig ekonomi, seminarier m. m. Allmänbildande ämnen jämte husm. derskurs, lantushållningsämnen och trädgårdsvadning. Pågår 4 mån. från 17 april. Prisbilligt. Statsstipendier, friplatser åt mindre bemedlade.

Praktiska trädgårdskurser mars—oktober rekommenderas särskilt för att inlära skötsel av hemträdgård — även som förkurs ör fackutbildning. Begär illustrerat prospekt från rektor Yngve Melander, Önnestad.

Kurs i klädsömnad. Elever mottagas dagligen kl. 11—3. Upplysn. i skolans lokal, Grevgatan 57. Allm. Tel. 224 53. Prospekt på begäran. **Selma Wahlgren.**

Vid Torshäll, Leksand,

mottagas liksom de föregående åren kvinnliga trädgårdselever. Kurs 1 april—31 okt. Prospekt på begäran.

Lillie Landgren. Märta Philip.

Tolftte häftet af Moster Emmas väfbok.

Nya mönster i 4-skraft till mattor, gardiner, möbeltyger, bonader m. m. Erhålles mot 1 krona 35 öre postförskott från **Moster Emma, Kneipp-baden.**

Läs detta:

Då på sista tiden flera personer börjat annonsera om, att de bota Engelska sjukan, anhåller jag att icke blifva förväxlad med dessa. En annonsör uppgifver sig till och med äga 35 års praktik ehuru själf endast 32 år gammal. Vill Ni erhålla snabb och säker hjälp mot Engelska sjukan och Barnförlamning, så tillskrif mig, ty jag har behandlat denna sjukdom i 40 år och har således e. erfarenhet, som ingen annan. De recept jag använder äro för utvärtes bruk och fullkomligt oskadliga samt härleda sig från munktiden och hafva bringat hjälp åt mångtusende. Engelska sjukan uttrycker vid alla åldrar och äro symptomen i hufvudsak följande: **Blodbrist, slappa armar och ben, kalla händer och fötter, gnatigt lynne, ingen sömn, ingen aptit, somliga äta mycket men magra ändå, slem stockar sig i hufvudet, mage, leder,** som medför en ryslig klåda, utslag, lederna blifva styfva, stockar sig slemmet på strupen kallas det **struma.** Sneda lemmar kunna bli återställda. Sök i tid åtminstone för barnen, de lida oförskvldt. Bref besvaras bl. tt mot dubbelt porto. Begär intyg. **HANNA BENGSSON, Munkgat. 2, Malmö, vid Pildamsvägen. Tel. 53 68.**

Floras X-Tvål för händerna. Avlägsnar snabbt och grundligt all smuts även den grövsta och mest ingrodda.

FLORAS X-TVÅL

Hvarje husmoder bör för eget och tjänarinnornas bruk hafva en **FLORAS X-TVÅL** i köket. Hygien och trefnad kräfva **rena händer.** **FLORAS X-TVÅL** är speciellt afsedd att tillgodose detta kraf.

Gör X-tvålen bekantskap! Dess verkan är lika mild och välgörande som effektiv och grundlig. Pris 20 öre.

Prenumerera på Idun.

Joh. Lundström & Co A.-B.

KUNGL. HOFLEVERANTÖR.

PRIMA ANTHRACIT

HUSHÅLLSKOL • COKES • BRIKETTER

RIKS.	4 27	Skeppsbron 18	22 88
	22 20	Strandvägen 17	60 19
	20 12	Norr Mälarstrand 22	61 98
	74 47	Söder Mälarstrand	30 60

ALLM.

VINOLIA

Tvålar, Parfymer och Toalett-Artiklar.

Vid ett enda försök med **Vinolia Crème** visar sig genast dess läkande och svalkande egenskaper.

Vinolia Generalagentur: Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. DJ.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta Hårmedel och öfverträffas icke af något annat liknande preparat. Pris pr fl. 2.50. Erhålles hos alla 1sta klass Parfymeri-, Dro- och Coiffyrfärer.

Ferrin

Fås på apoteken

Bästa järnmedel utmärkt styrkande. Apoteket Lejonet, Malmö.

Profva våra slitstarka BARN-STRUMPOR

med dubbla knän, hälar och får. **Eget fabrikat.**

Begär vår rikt illustrerade pris-kurant å alla slags Tricolvaror, som sändes gratis och franko.

A. Jönsson & Co, Kyrkogat. 32, Göteborg. Specialaffär för Tricolvaror.

FLORODOL TVÅL

Stilt ifrån ditt första framträdande har Florodol tvål en värdighet som icke kan försvinnas. Den värdighet som icke kan försvinnas är den som gör att Florodol tvål i alla andra tvål-tvål.

Aldrig

har en tvålsort så snabb funnit väg till den finare toaletten som **M. Zadig's patent.**

Grädd-Tvål

mild och behaglig; gör huden skär och vacker.

SKÅNSKA HANDELSBANKEN.

Fonder 20,900,000 kronor. Stockholmskontor: Arsenalsgat. 9. Filialer: Södermalmstorg 8. Sturegatan 32.

Deposition 4 1/2 %
Kapitalräkning 4 %
Sparkassa 4 %

Fondafdelning. Kassafack.

BRUNKEBERGS-TEATERN

Alltid veckans bästa nyheter!

Gummiklacker „Excelsior“

Finns i hvarje väl sorterad skoaffär.

Idun utgifves denna vecka i A och B.